



รายงานวิจัย

เรื่อง

ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย
จังหวัดนนทบุรี

The Professional Knowledge and Competence of Accountants
Based on International Standards for Practitioners in Enterprises,
Bang Kruai district, Nonthaburi

โดย

ทวิชชัย อัจฉัท

ชุมพล รอดแจ่ม

การวิจัยครั้งนี้ได้รับเงินทุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ปีการศึกษา 2559

ชื่องานวิจัย: ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศ
สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ชื่อผู้วิจัย: ทวีชัย อรุณรัตน์ และ ชุมพล รอดแจ่ม

ปีที่ทำการวิจัยแล้วเสร็จ: 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรีตามความคิดเห็นของสถานประกอบการ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมาน คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-Way ANOVA ผลการวิจัย พบว่า

นักบัญชีในสถานประกอบการเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และรายด้านทั้งด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ ก็อยู่ในระดับมากเช่นกันทุกด้าน และในการวิเคราะห์ความแตกต่างระดับความรู้และความสามารถของนักบัญชีในสถานประกอบการที่มีสภาพทั่วไปแตกต่างกัน พบว่า นักบัญชีมีระดับความรู้และความสามารถ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: ความรู้และความสามารถ, มาตรฐานระหว่างประเทศ, ทักษะ

Research Title: The Professional Knowledge and Competence of Accountants Based on International Standards for Practitioners in Enterprises, Bang Kruai district, Nonthaburi

Researcher: Thawischai Uratchat and Chumpon Rodjam

Year: 2017

Abstract

The objectives of this research were to study and compare the level of professional knowledge and competency of accountants based on international standards of professional accountants in enterprises, Bang Kruai district, Nonthaburi Province. The sample size was 350 individuals. Data was analyzed using descriptive statistics such as frequency, percentage, mean, and standard deviation as well as inferential statistics using One-Way ANOVA.

From the research results, it was found that accountants in enterprises, Bang Kruai district, Nonthaburi province had high level of the professional knowledge and competency based on international standards for practitioners in the enterprises. In the aspects of intellectual skills, academic, practical and functional skills, personal skills, interpersonal and communication skills, and organizational and business management skills all were also in a high level. The accountants in different general conditions of enterprises had different level of professional knowledge and competency with a statistical significance.

Keywords: Knowledge and competency, International standards, Skills

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจาก รศ.ดร. ธนากร ธนาธารชูโชติ ผู้ซึ่งให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงสุดไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองอธิการบดีฝ่ายบริหาร อาจารย์ ดร.สันธยา ดารารัตน์ ที่เห็นความสำคัญและได้ให้การสนับสนุนส่งเสริมงานวิจัยฉบับนี้ รวมทั้งอาจารย์ในคณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ทุกท่านที่ได้ให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และให้กำลังใจในการจัดทำวิจัยครั้งนี้จนเป็นผลสำเร็จ

ขอขอบพระคุณ ผู้ประกอบการอำเภอบางกรวยทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล รวมทั้งการตอบแบบสอบถาม รวมทั้งข้อมูลที่ใช้ในการทำงานวิจัย งานวิจัยได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์จากวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์และผู้มีพระคุณที่ให้การอบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชา ซึ่งผู้วิจัยจะนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติสืบไป

ทวิชัย อัจฉิต และ ชุมพล รอดแจ่ม

มกราคม 2561

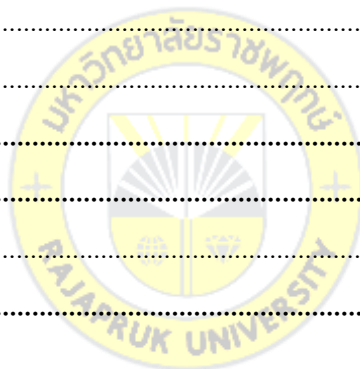


สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.4 สมมติฐานการวิจัย	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.7 ประโยชน์ของงานวิจัย.....	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ บัญชี.....	7
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่าง ประเทศ.....	8
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี.....	11
2.4 ผู้ประกอบการกับกฎหมายบัญชี.....	16
2.5 จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	28
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	38
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	38
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	40
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง.....	42
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของ นักบัญชีมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี.....	44
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการศึกษา.....	49
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	68
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	68
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	74
5.3 ข้อเสนอแนะ	75
บรรณานุกรม.....	77
ภาคผนวก	80
ภาคผนวกแบบสอบถาม.....	81
ประวัติผู้วิจัย	84



สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 จำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลทั่วไป.....	43
4.2 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของพนักงานบัญชีในกิจการ.....	44
4.3 ร้อยละความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของพนักงานบัญชีในกิจการ ด้านทักษะทางปัญญา	45
4.4 ร้อยละความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของพนักงานบัญชีในกิจการ ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน.....	46
4.5 ร้อยละความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของพนักงานบัญชีในกิจการ ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล.....	47
4.6 ร้อยละความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของพนักงานบัญชีในกิจการ ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร.....	48
4.7 ร้อยละความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของพนักงานบัญชีในกิจการ ด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ ...	49
4.8 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของนักบัญชีในกิจการ จำแนกตามประเภทการจดทะเบียนธุรกิจ.....	49
4.9 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของนักบัญชีในกิจการ จำแนกตามประเภทการจดทะเบียนธุรกิจ เป็นรายคู่.....	52
4.10 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของนักบัญชีในกิจการ จำแนกตามระยะเวลาการดำเนินธุรกิจ	53
4.11 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของนักบัญชีในกิจการ จำแนกตามระยะเวลาการดำเนินธุรกิจ เป็นรายคู่.....	57
4.12 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของพนักงานบัญชีในกิจการ จำแนกตามทุนจดทะเบียน	58
4.13 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของพนักงานบัญชีในกิจการ จำแนกตามทุนจดทะเบียน เป็นรายคู่.....	61

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.14 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของ พนักงานบัญชีในกิจการ จำแนกตามประเภทธุรกิจ	64
4.15 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของ พนักงานบัญชีในกิจการ จำแนกตามประเภทธุรกิจ เป็นรายคู่.....	67



สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	37



บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบัญชีเป็นกิจกรรมทางธุรกิจเพื่อแสดงข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งเน้นในการให้ความรู้และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ทางการเงินและให้ประโยชน์ในการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ เพื่อให้องค์กรหรือบริษัทนำไปประกอบการตัดสินใจ โดยการมีระบบข้อมูลที่ถูกต้องเป็นมาตรฐานเชื่อถือได้และการเผยแพร่อย่างรวดเร็วสามารถนำมาใช้วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบในการตัดสินใจ หรือเพื่อการวางแผนการบริหารกิจการการระดมการจัดสรรเงินทุนในตลาดการเงินทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ (ชนิดา สุวรรณจุฑะ และ ศรีสุตา อาชวานันทกุล, 2554) วิชาชีพบัญชีจึงนับเป็นวิชาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งกิจการที่มุ่งหวังผลกำไรและกิจการที่ไม่มุ่งหวังผลกำไร ดังนั้น การปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชีบางอย่างควรจำกัดให้เฉพาะผู้ปฏิบัติงานที่มีคุณสมบัติเหมาะสม รวมถึงสามารถใช้องค์ความรู้สามัญ (Common Body of Knowledge) ซึ่งหมายถึง ระดับความรู้ขั้นต่ำสุดที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องศึกษาและเข้าใจซึ่งสามารถเรียกหรือจดจำได้ในทันทีที่ปฏิบัติงานวิชาชีพอยู่ในขณะนั้นได้อย่างเหมาะสมอีกด้วย (นิพนธ์ เทินโชคชัยชนะ, 2548)

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ให้ข้อกำหนดเรื่องการควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชี ไว้ในมาตรา 45 ไว้ว่า ผู้ทำบัญชีที่จะขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชีต้องมีคุณวุฒิการศึกษาตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี เพื่อใช้เป็นเกณฑ์เบื้องต้นในการรับรองความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพบัญชี และยังมีประกาศกรมทะเบียนการค้า (กรมพัฒนาธุรกิจการค้าในปัจจุบัน) เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2543 ให้ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกรอบ 3 ปี จากสถาบันวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าให้ความเห็นชอบอย่างไรก็ตาม เนื่องจากสภาวิชาชีพบัญชีในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลทางด้านวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย และเป็นสมาชิกของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (International Federation of Accountants - IFAC) จึงถือเป็นภาระหน้าที่ และต้องให้ความสำคัญกับมาตรฐาน และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่องค์กรวิชาชีพบัญชีระหว่างประเทศกำหนดขึ้น ถ้าหากไม่ปฏิบัติตามแล้วอาจถูกใช้เป็นข้ออ้างได้ว่า นักบัญชีในประเทศไทยยังไม่มีคุณสมบัติเพียงพอตามมาตรฐานระหว่างประเทศ เพื่อจะนำนักบัญชีต่างชาติเข้ามาทำงานวิชาชีพในประเทศไทย โดยเฉพาะข้อกำหนด มาตรฐานแนวทางและประกาศอื่นใดก็ตามที่ได้ประกาศใช้เพื่อการพัฒนาและส่งเสริมวิชาชีพบัญชี เพื่อให้บริการที่มีคุณภาพสูงอย่างสม่ำเสมอเพื่อ

ประโยชน์ของสาธารณชนนอกจากนี้ ยังมีปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามวิชาชีพในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจึงต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการที่มีความรู้และความสามารถในการสื่อสารที่ยอดเยี่ยมและจำเป็นต้องสามารถตอบสนองความต้องการข้อมูลและรายงานที่ต้องการในระบบเศรษฐกิจแบบใหม่ที่อิงความรู้ การศึกษาทางวิชาชีพบัญชีนอกเหนือจากการได้มาซึ่งความรู้ทางวิชาการและความรู้และความสามารถทางวิชาชีพบัญชีด้านต่าง ๆ แล้ว ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชียังจำเป็นต้องมีความรู้และความสามารถที่จะทำให้คุณสามารถเป็นได้ทั้งที่ปรึกษาธุรกิจ นักวิเคราะห์การเงิน ผู้สื่อสารนักเจรจาต่อรอง และผู้จัดการในแต่ละสถานการณ์ที่เหมาะสม ในขณะเดียวกันความซื่อสัตย์ ความเที่ยงธรรม และความต้องการที่จะยกย่ององค์กรที่ตนทำงานอยู่ ก็เป็นคุณสมบัติที่สำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ส่วนค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพก็เป็นส่วนส่งเสริมในการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ประสบความสำเร็จ (นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ, 2548)

วิชาชีพบัญชีเป็นอีกหนึ่งอาชีพที่จะเปิดเสรีในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 นอกเหนือไปจากอีกหลากหลายอาชีพ อาทิ แพทย์ พยาบาล สถาปนิก ฯลฯ ซึ่งขณะนี้ได้เข้าสู่ระบบ เรียบร้อยแล้วซึ่งจะทำให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศโดยเฉพาะวิชาชีพบัญชี ซึ่งเป็นงานที่มีความต้องการสูงโดยนักบัญชีต้องมีความรู้ในรายละเอียดว่ามีเนื้อหาสาระอย่างไร เช่น การเดินทางไปประกอบอาชีพบัญชีในประเทศกลุ่มสมาชิกอาเซียนจะมีแนวปฏิบัติและขั้นตอนการขออนุญาตต่าง ๆ อย่างไร มีระเบียบและขั้นตอนอะไร และมีสิทธิและขอบข่ายในการทำงานเป็นแบบ ไหนบ้าง ซึ่งเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ จัดได้ว่าเป็นเรื่องสำคัญที่นักบัญชีทั้งที่มีความประสงค์จะเดินทางไปทำงานยังประเทศสมาชิกหรือไม่ก็ตามแต่ อาจต้องติดตามข่าวสารกันอย่างใกล้ชิดกันพอสมควร สาเหตุก็คือ หากเป็นนักบัญชีที่มีความสนใจเดินทางไปทำงานในประเทศใดประเทศหนึ่งในอาเซียน ภายหลังจากเปิดเสรีอย่างเป็นทางการแล้ว แนวปฏิบัติต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นเสมือนคู่มือและเครื่องมือที่จะให้ช่วยให้ผู้ที่ติดตามอย่างต่อเนื่องมีความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบแนวทางต่าง ๆ ตลอดจนวิธีการในการดำเนินการไปทำงานอย่างถูกต้อง และสามารถช่วยในการวางแผนการล่วงหน้าได้อย่างเป็นระบบ

ที่กล่าวมานั้นเป็นแง่มุมเฉพาะในเรื่องของการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีในทางวิชาชีพ แต่สำหรับในแง่มุมการพัฒนาและยกระดับปัจจัยภายในหรือตัวผู้ทำบัญชีเองนั้น มียังมีอีกหลายแง่มุมที่น่าสนใจเช่นเดียวกัน ในแง่ของวิชาชีพหรือเรื่องของมาตรฐานทางวิชาชีพบัญชีนั้น สำหรับประเทศไทยของเรามีองค์กรอย่างสภาวิชาชีพบัญชีที่คอยกำกับดูแลและปรับปรุงพัฒนาในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดีอยู่แล้ว ทั้งที่ผ่านมาผู้ที่ประกอบวิชาชีพบัญชีภายในประเทศก็มีโอกาสและช่วงเวลาในการศึกษาและอบรมพัฒนาความรู้ในเรื่องดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้คุณภาพหรือระดับความมาตรฐานและความเป็นสากลเชิงวิชาชีพในภาพรวมจึงไม่น่าจะเป็นเรื่องน่ากังวลนัก คงมีแต่เพียงปัจเจกบุคคลเท่านั้นที่อาจมีความรู้ความเข้าใจในระดับที่แตกต่างกันไป ซึ่งเป็นเรื่องปกติทั่วไปในทุกวิชาชีพทุก

วงการด้วยเหตุนี้เรื่องและผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี หรืออาจจะรวมถึงวิชาชีพเฉพาะอื่น ๆ ที่เปิดเสรีแล้ว พึงให้ความสำคัญก็คือ เรื่องของภาษา ซึ่งหากกล่าวให้เฉพาะเจาะจงลงไปก็คือภาษาอังกฤษซึ่งคงยากที่จะหลีกเลี่ยงที่จะต้องกลายมาเป็นภาษากลางในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างแน่นอนในอนาคตอันใกล้

นอกจากเรื่องนี้แล้วสิ่งที่น่าสนใจก็คงจะเป็นเรื่องของการติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวในปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ จากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งมีหลายด้านหลากมุกกันอย่างเป็นระบบและจริงจังมากขึ้น โดยเฉพาะในแง่ผลกระทบต่องานและต่อธุรกิจหรือองค์กรของแต่ละคน ที่ว่าอย่างนั้นระบบนั้นกล่าวคือ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถที่จะเริ่มต้นศึกษาและติดตามข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการได้มาซึ่งแนวทางหรือประเด็นที่เป็นผลกระทบต่าง ๆ สำหรับที่จะนำมาจัดวางเป็นกรอบแนวทางในการศึกษาและติดตามข้อมูลในระยะยาว อาทิ ทิศทางในมุมวิชาการ ความเปลี่ยนแปลงในแง่ของโครงสร้างภาษีอากร ทั้งภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีสกุลการ ฯลฯ หรือประเด็นปลีกย่อยต่าง ๆ ในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชี ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวในแง่ของวิชาชีพที่ย่อมจะมีผลกระทบต่อการทำงานโดยตรงทีละขั้น ๆ จากนั้นก็อาจก้าวไปสู่การกำหนดกรอบหรือประเด็นที่จะมีผลกระทบต่อธุรกิจหรือองค์กรเป็นการเฉพาะ เพื่อให้เกิดจินตภาพและทิศทางความเปลี่ยนแปลง ตลอดจนแนวทางรับมือหรือใช้ประโยชน์จากสภาพที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยหากสามารถสรุปเป็นข้อมูล-ข้อเสนอแนะ ที่นำเสนอต่อคณะผู้บริหารเพื่อได้รับทราบ ประเมินและพิจารณาต่อไปก็จะนับเป็นอีกหนึ่งในภารกิจที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นสำหรับนักบัญชียุคใหม่ที่มีมุมมองหรือวิสัยทัศน์ที่ยกระดับขึ้นไปจากเดิม

ด้วยคณะบัญชีได้จัดทำโครงการกิจกรรมอบรม CPD ให้แก่ผู้ทำบัญชี ซึ่งทำงานตามสำนักงานบัญชี และหน่วยงานธุรกิจต่าง ๆ ตามเงื่อนไขของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ผู้ทำบัญชีต้องอบรมปีละ 12 ชั่วโมง หลักปฏิบัติดังกล่าวได้เริ่มใช้ตั้งแต่ 1 มกราคม 2558 เป็นต้นไป โดยผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องด้านบัญชีไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง ส่วนที่เหลือจะเป็นด้านบัญชีหรืออื่น ๆ ก็ได้อีก 6 ชั่วโมง รวมเป็น 12 ชั่วโมง ภายใน 1 ปี เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้ทันสมัย และทันตามมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่ ๆ รวมทั้งการให้ความรู้บัญชีครัวเรือนแก่ชุมชนในพื้นที่ อบต.บางขนุน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ทำให้ทราบถึงปัญหาความต้องการของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงทำวิจัยในหัวข้อเรื่อง “ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยได้ทำงานวิจัยเกี่ยวกับความรู้และความสามารถทางวิชาชีพบัญชีเพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถในความรู้และความสามารถแต่ละด้าน และนำผลวิจัยมาพัฒนาความรู้และความสามารถทางวิชาชีพในสถานประกอบการต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 นักบัญชีในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีความรู้และความสามารถตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีตามความเห็นของสถานประกอบการระดับใด

1.2.2 สถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ที่มีข้อมูลทั่วไปต่างกันมีความเห็นต่อความรู้และความสามารถตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาระดับความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรีตามความคิดเห็นของสถานประกอบการ

1.3.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้และความสามารถของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ

1.4 สมมติฐานการวิจัย

ผู้ประกอบการที่มีข้อมูลทั่วไปแตกต่างกันมีการให้ระดับความรู้และความสามารถของนักบัญชีในสถานประกอบการ ที่แตกต่างกัน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรต้น คือ ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ ได้แก่ ประเภทการจดทะเบียนธุรกิจ ระยะเวลาการดำเนินธุรกิจ ตำแหน่งงาน ทุนจดทะเบียน และประเภทธุรกิจ

ตัวแปรตาม คือ ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพตามมาตรฐานระหว่างประเทศ ได้แก่ ด้านที่ 1 ทักษะทางปัญญา ด้านที่ 2 ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน ด้านที่ 3 ทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านที่ 4 ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และด้านที่ 5 ทักษะความรู้และความสามารถการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ประกอบการ ที่ขออนุญาตประกอบกิจการในพื้นที่เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี โดยจดทะเบียนในรูปนิติบุคคล ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้าง

หุ้นส่วนนิติบุคคล หรือ บริษัทจำกัด จำนวนประชากร 3,478 แห่ง (ที่มา: สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า จ.นนทบุรี ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2558)

1.5.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาดำเนินการเริ่มเดือน มีนาคม 2560 - กุมภาพันธ์ 2561

1.5.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี หมายถึง ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย

1) ความรู้และความสามารถทางปัญญา (Intellectual Skills) บุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพต้องบรรลุระดับสูงสุดของความรู้และความสามารถเหล่านี้ ณ ช่วงเวลาที่มีคุณสมบัติเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีความรู้และความสามารถทางปัญญาช่วยให้นักบัญชีแก้ปัญหา ตัดสินใจ และใช้ดุลยพินิจที่ดีแก้ไขสถานการณ์ที่ซับซ้อนขององค์กรได้

2) ความรู้และความสามารถทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การทำงาน (Technical and Functional Skills) ประกอบด้วยความรู้และความสามารถทั่วไปและความรู้และความสามารถเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

3) ความรู้และความสามารถทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Skills) ซึ่งเกี่ยวข้องกับทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การพัฒนาความรู้และความสามารถเหล่านี้จะช่วยให้การเรียนรู้และการปรับคุณลักษณะเฉพาะบุคคล

4) ความรู้และความสามารถทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (Interpersonal and Communication Skills) ซึ่งช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่นในองค์กรได้ดี รับและส่งผลสารสนเทศได้ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพส่วนประกอบของความรู้และความสามารถทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร

5) ความรู้และความสามารถการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ (Organizational and Business Management Skills) มีความสำคัญเพิ่มขึ้นต่อผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีซึ่งจะมีการเรียกร้องให้เป็นผู้แสดงบทบาทในเชิงรุกในการจัดการองค์กร

1.6.2 นักบัญชี หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่ในการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และทำสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทาง เศรษฐกิจในรูปแบบตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชีก็คือการให้ข้อมูลและ

วิเคราะห์รายงานการเงินซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่าย และผู้ที่สนใจในกิจกรรมของกิจการ ในสถานประกอบการ เขตพื้นที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

1.6.3 ผู้ประกอบการ หมายถึง สถานประกอบการที่จัดตั้งและจดทะเบียนประกอบธุรกิจในรูปนิติบุคคล เขตพื้นที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และยังคงดำเนินธุรกิจต่อ

1.7 ประโยชน์ของงานวิจัย

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อความรู้และความสามารถ ของนักบัญชีในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
2. พัฒนาความรู้ความสามารถของนักบัญชีในอนาคตด้านทักษะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักบัญชี



บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้มีแนวความคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องความรู้และความสามารถ โดยเฉพาะเรื่องของความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี เพื่อนำไปสู่การสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี

2.4 ผู้ประกอบการกับกฎหมายบัญชี

2.5 จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

เกี่ยวกับความรู้และความสามารถทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี, 2550ก) ในฐานะที่สภาวิชาชีพบัญชี เป็นหน่วยงานกำกับดูแลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพบัญชี และยังเป็นสมาชิกของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (International Federation of Accountants – IFAC) จึงต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2546 คณะกรรมการการศึกษาของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC Education Committee) ได้อนุมัติ “มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี” (International Education Standards for Professional Accountants - IESs) จำนวน 6 ฉบับ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ ได้กล่าวถึงในฉบับที่ 3 เรื่อง “ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพ” (Professional Skills) โดยจุดมุ่งหมายของมาตรฐานฉบับนี้คือ การทำให้มั่นใจได้ว่าบุคคลพร้อมที่จะ

เป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่เป็นสมาชิกของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศต้องมีส่วนผสมของความรู้และความสามารถด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสมในการทำหน้าที่ฐานะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และเพื่อใช้เป็นแนวทางตรวจสอบความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีว่ามีเพียงพอตามที่กำหนดไว้หรือไม่ความรู้และความสามารถเป็นส่วนหนึ่งของขีดความสามารถที่ต้องมีในผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเพื่อแสดงถึงสมรรถนะของตน ขีดความสามารถเหล่านี้ประกอบด้วยความรู้ ความรู้และความสามารถ ค่านิยมทางวิชาชีพจรรยาบรรณและทัศนคติ ขีดความสามารถเหล่านี้เป็นเรื่องบ่งชี้ถึงศักยภาพที่สามารถนำไปใช้ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันได้ สิ่งสำคัญคือทำให้แน่ใจได้ว่าโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชีได้รวมการพัฒนาของความรู้ ความรู้และความสามารถ ค่านิยมทางวิชาชีพจรรยาบรรณ และทัศนคติ ไว้แล้ว

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศ

ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีประกอบไปด้วยความรู้และความสามารถทั้ง 5 ประเภท คือ (ที่มา: สภาวิชาชีพบัญชี, 2550)

1) ความรู้และความสามารถทางปัญญา (Intellectual Skills) บุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพต้องบรรลุระดับสูงสุดของความรู้และความสามารถเหล่านี้ ณ ช่วงเวลาที่มีคุณสมบัติเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีความรู้และความสามารถทางปัญญาช่วยให้นักบัญชีแก้ปัญหา ตัดสินใจ และใช้ดุลยพินิจที่ดีแก้ไขสถานการณ์ที่ซับซ้อนขององค์กรได้ ความรู้และความสามารถเหล่านี้มักได้มาจากการศึกษาทั่วไปในภาพกว้าง ความรู้และความสามารถทางปัญญาที่จำเป็นประกอบไปด้วยทุกเรื่อง ดังนี้

- (ก) มีความสามารถที่จะกำหนด สารสนเทศจากคนสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- (ข) มีขีดความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ และ
- (ค) มีความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน

2) ความรู้และความสามารถทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน (Technical and Functional Skills) ประกอบด้วยความรู้และความสามารถทั่วไปและความรู้และความสามารถเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งรวมถึง

- (ก) มีความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ) และความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- (ข) การวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง
- (ค) การประเมินค่า
- (ง) การรายงาน และความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ

3) ความรู้และความสามารถทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Skills) ซึ่งเกี่ยวข้องกับทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การพัฒนาความรู้และความสามารถเหล่านี้จะช่วยการเรียนรู้และการปรับคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ซึ่งรวมถึง

- (ก) ความสามารถในการจัดการตนเอง
- (ข) มีความคิดริเริ่ม มีความสามารถโน้มน้าวและเรียนรู้ด้วยตนเอง
- (ค) ความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัด และจัดแจงงานให้เสร็จ

ตามกำหนดเวลา

- (ง) ความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง
- (จ) พิจารณาปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติ ให้เข้ากับการตัดสินใจ
- (ฉ) ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

4) ความรู้และความสามารถทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (Interpersonal and Communication Skills) ซึ่งช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่นในองค์กรได้ดี รับและส่งผลสารสนเทศได้ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพส่วนประกอบของความรู้และความสามารถทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารประกอบด้วย

- (ก) การทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง
- (ข) สามารถทำงานเป็นกลุ่ม
- (ค) มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่ต่างวัฒนธรรมและความคิดเห็นต่างกันได้ เจรจาต่อรอง หนทางแก้ปัญหาและกำหนดข้อตกลงร่วมกันในสถานการณ์ทางวิชาชีพ
- (ง) การทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(จ) สามารถนำเสนอ อภิปราย รายงานและการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการเขียนและการพูดทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

(ฉ) ฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่างกัน

5) ความรู้และความสามารถการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ (Organizational and Business Management Skills) มีความสำคัญเพิ่มขึ้นต่อผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีซึ่งจะมีการเรียกร้องให้เป็นผู้แสดงบทบาทในเชิงรุกในการจัดการองค์กรในแต่ละวัน ในขณะที่ก่อนหน้านี้บทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอาจถูกจำกัดอยู่เพียงแค่การเก็บและรวบรวมข้อมูลเพื่อให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้ แต่ในปัจจุบันผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้เข้าไปมีบทบาทกับหลายหน่วยงานมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีความรู้ด้านธุรกิจมากขึ้นและตระหนักในเรื่องการเมืองและมีมุมมองแบบรอบด้าน ความรู้และความสามารถการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ รวมถึง

(ก) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารโครงการ การจัดการบุคลากรและทรัพยากร และการตัดสินใจ

(ข) ความสามารถที่จะจัดแบ่งหน้าที่งาน ที่จะจูงใจและพัฒนาบุคลากร

(ค) การมีภาวะผู้นำ

(ง) การพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพ

ทั้งนี้ ความรู้และความสามารถที่หลากหลายสามารถจัดประเภทและอธิบายได้หลายลักษณะ ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะที่ได้แบ่งไว้ตามประเภทดังกล่าวข้างต้น ความรู้และความสามารถที่เหมาะสมช่วยผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีให้ใช้ความรู้จากการศึกษาทั่วไปได้อย่างประสบความสำเร็จ การพัฒนาความรู้และความสามารถเหล่านี้ไม่อาจสำเร็จได้ด้วยโปรแกรมใด ๆ เพียงโปรแกรมเดียว แต่จะสำเร็จได้โดยรวมทั้งจากโปรแกรมทางการศึกษาทางวิชาชีพบัญชีควบคู่ไปกับประสบการณ์การทำงานจริงและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่วนใหญ่แล้วความรู้และความสามารถทางวิชาชีพจะได้ผลสูงสุดเมื่อใช้อย่างมีจรรยาบรรณ ความรู้และความสามารถที่เกี่ยวข้องสามารถทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีได้เปรียบกว่าคนอื่นในโลกการทำงานและเป็นประโยชน์ตลอดเวลาที่ผู้ประกอบการวิชาชีพ ไม่ใช่ว่าการพัฒนาความรู้และความสามารถทั้งหมดจะเกิดขึ้น ณ ช่วงเวลาของการเตรียมตัวเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพ บางความรู้และความสามารถอาจเน้นในการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประเภทของสถานประกอบการ แบ่งประเภทธุรกิจ ได้ดังนี้

- ธุรกิจประเภทซื้อมาขายไป เป็นธุรกิจที่ซื้อสินค้าสำเร็จรูปมาแล้วก็ขายออกไป รายได้หลักของธุรกิจคือรายได้จากการขายสินค้า การจัดทำรายงานทางการเงินไม่มีความซับซ้อน เนื่องจากไม่มีต้นทุนที่ เกี่ยวข้องกับการผลิต มีเพียงต้นทุนจากการซื้อเท่านั้น

- ธุรกิจอุตสาหกรรมหรือธุรกิจประเภทผลิต เป็นธุรกิจที่ซื้อวัตถุดิบ แล้วนำเข้าสู่กระบวนการผลิต โดยใส่แรงงานและค่าใช้จ่ายในการผลิต ผลที่ออกมาคือสินค้าสำเร็จรูป รายได้หลักของธุรกิจคือรายได้ จากการขาย การจัดทำรายงานทางการเงินมีความยุ่งยากและมีความสลับซับซ้อน เนื่องจากการคำนวณ ต้นทุนการผลิตค่อนข้างซับซ้อน

- ธุรกิจบริการเป็นธุรกิจที่ให้บริการในรูปของแรงงาน รายได้จะมาจากรายได้ค่าบริการที่คิดจากลูกค้า ซึ่งอาจอยู่ในลักษณะรายได้ค่าธรรมเนียม รายได้ค่านายหน้า รายได้ค่าบริการและรายได้ค่าเช่า เป็นต้น สำหรับต้นทุนส่วนใหญ่ของธุรกิจประเภทนี้จะอยู่ในรูปของแรงงาน

รูปแบบของธุรกิจ

เมื่อจัดแบ่งธุรกิจออกตามรูปแบบในการดำเนินธุรกิจ จำแนก รูปแบบของธุรกิจได้ ดังนี้

- ธุรกิจเจ้าของคนเดียว จะมีบุคคลคนเดียวเป็นเจ้าของ บุคคลเพียงคนเดียวนี้จะเป็นผู้นำเงินสด หรือสิ่งของอื่น ๆ มาลงทุน ส่วนใหญ่เจ้าของมักจะดำเนินการเอง รับผิดชอบหนี้สินอย่างไม่จำกัดจำนวน การตัดสินใจเป็นของเจ้าของเพียงคนเดียว กำไรขาดทุนจะเป็นของกิจการเพียงคนเดียว

- ห้างหุ้นส่วน คือ กิจการค้ำที่มีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันเป็นเจ้าของโดยมีสัญญาตกลงรวมทุนกันเป็นหุ้นส่วนประกอบการค้าเพื่อหวังผลกำไร ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนช่วยกันบริหารงาน หรือให้ผู้เป็นหุ้นส่วนคนหนึ่งคนใดรับมอบบริหารงานแต่ผู้เดียวก็ได้ ปกติขนาดของกิจการห้างหุ้นส่วนใหญ่มากกว่า กิจการค้ำเจ้าของคนเดียว เมื่อมีผลกำไรก็จะนำผลกำไรมาแบ่งให้กับหุ้นส่วนตามที่ตกลงในสัญญาการจัดตั้งห้างหุ้นส่วน

- บริษัทจำกัด คือ กลุ่มบุคคลตั้งแต่ 3 คนขึ้นไปร่วมกันลงทุนในรูปของนิติบุคคลโดยจดทะเบียนบริษัทแยกต่างหากออกจากเจ้าของ แบ่งทุนออกเป็นมูลค่าหุ้น ๆ ละเท่ากัน ผู้ลงทุนจะซื้อหุ้น และ เรียกว่าผู้ถือหุ้น โดยผู้ถือหุ้นจะรับผิดชอบในหนี้สินไม่เกินกว่าจำนวนเงินที่ยังส่งให้บริษัทไม่ครบมูลค่าของ หุ้นที่ถืออยู่ ผู้ถือหุ้นถือว่าเป็นเจ้าของร่วมกัน มีสิทธิออกเสียงตามจำนวนหุ้นที่ถืออยู่ จะได้รับส่วนแบ่งในรูปแบบเงินปันผล

- บริษัทมหาชนจำกัด ได้แก่ บริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด 2535 โดยมีผู้ถือหุ้นตั้งแต่ 15 คน ขึ้นไป รวมทั้งนิติบุคคล ผู้ถือหุ้นมีความรับผิดชอบจำกัดไม่เกินจำนวนค่าหุ้นที่ต้องชำระ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการทำบัญชีประโยชน์ของการจัดทำบัญชี และผู้ประกอบการกับกฎหมายบัญชี (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2552)

1) **วัตถุประสงค์ของการทำบัญชี** ข้อมูลทางการบัญชีเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการได้ทรัพยากรมา และการใช้ทรัพยากรไปทางเศรษฐกิจ ซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานของกิจการที่จัดทำบัญชีนั้นที่ ต้องนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อแสดงฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงิน กระแสเงินสดของกิจการ โดยทั่วไปแล้วงบการเงินจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของรายได้ และค่าใช้จ่าย ทั้งนี้วัตถุประสงค์ของการทำบัญชีมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) เพื่อให้ข้อมูลทางการบัญชีที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจลงทุน และการให้สินเชื่อ โดยที่งบการเงินควรเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจอย่างสมเหตุสมผลในการลงทุน และการให้สินเชื่อ ผู้ใช้ข้อมูลในกลุ่มนี้ได้แก่ ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ สถาบันการเงิน นักวิเคราะห์ที่ปรึกษาการลงทุน

(2) เพื่อให้ข้อมูลทางบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินกระแสเงินสดของกิจการว่ามีความสามารถในการก่อให้เกิดเงินสดที่พึงจะได้รับในอนาคตมีมากน้อยเพียงใด เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล รวมถึงจังหวะเวลาและความแน่นอนที่กิจการจะได้รับเงินสดนั้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุนในปัจจุบันและอนาคต

(3) เพื่อให้ข้อมูลทางบัญชีที่เกี่ยวกับทรัพยากรทางเศรษฐกิจของกิจการนำเสนอในงบการเงินช่วยให้ผู้ลงทุน เจ้าหนี้ และผู้ใช้งบการเงิน ทราบถึงความมั่นคง สภาพคล่องความสามารถชำระหนี้ของกิจการ โครงสร้างทางการเงินและความสามารถของกิจการในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม

(4) เพื่อให้ข้อมูลที่แสดงเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของกิจการ ซึ่งผู้บริหารผู้ลงทุน และเจ้าหนี้จะใช้ข้อมูลทางการบัญชีในการประเมินสภาพการณ์ในอนาคต โดยข้อมูลที่สำคัญได้แก่ ข้อมูลที่แสดงฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงานและคุณภาพของกำไร เป็นต้น

(5) เพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้บริหารในการบริหารทรัพยากรของกิจการ ซึ่งผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินผลการบริหาร หรือความรับผิดชอบของผู้บริหาร โดยใช้ข้อมูลทางการบัญชี ความรับผิดชอบดังกล่าวรวมถึงการจัดการ การดูแล การใช้สินทรัพย์ของกิจการ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ โดยมีผลต่อการตัดสินใจในการเลื่อนตำแหน่งโยกย้ายหรือเปลี่ยนผู้บริหาร

(6) เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับของกฎหมาย เนื่องจากธุรกิจที่จัดหางบการเงินนั้นมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหนี้ นักลงทุน พนักงาน ตลอดจนหน่วยงานรัฐบาล ต่างมีส่วนได้เสียจากธุรกิจในแต่ละมุมต่างๆ จึงมีพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

ประโยชน์ของการจัดทำบัญชี

การจัดทำบัญชีมีประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจดังนี้

(1) เป็นเครื่องมือวัดความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจการทำบัญชีจะทำให้กิจการทราบผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงินของธุรกิจ และความมั่นคงของธุรกิจ โดยในการจัดทำบัญชีนั้น จะบันทึกบัญชีรายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินธุรกิจ เช่น การลงทุน รายรับ และรายจ่าย ที่เป็นของกิจการนั้น ข้อมูลที่ได้บันทึกไว้นั้น จะสามารถนำมาจัดทำเป็นรายงานทางการเงินได้ เช่น งบดุล และงบกำไรขาดทุน ซึ่งเป็นภาพสะท้อนในการดำเนินธุรกิจ โดยตัวเลขที่ปรากฏในงบการเงินจะสามารถนำมาวิเคราะห์เป็นอัตราส่วนทางการเงิน เพื่อวัดผลสำเร็จในการดำเนินธุรกิจเช่น การวัดสภาพคล่องของธุรกิจ การวัดประสิทธิภาพการใช้สินทรัพย์ การวัดความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ และความสามารถในการชำระหนี้ เป็นต้น

(2) เป็นเครื่องมือช่วยในการวางแผนและตัดสินใจของธุรกิจ ข้อมูลทางบัญชีจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและการตัดสินใจ โดยประเมินจากข้อมูลเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต อาจจะมีอยู่ในรูปของรายงานการวิเคราะห์ต่าง ๆ อันเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้บริหารงานสามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยในการพยากรณ์เหตุการณ์ที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตได้อย่างมีทิศทางและความเชื่อมั่นสูง สามารถนำมาวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของการลงทุนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ดังนั้นหากมีข้อมูลที่ชัดเจนถูกต้อง จะทำให้สามารถพัฒนากิจการให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

(3) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนกำไร และควบคุมค่าใช้จ่ายของบริษัทเนื่องจากในการทำบัญชีอย่างถูกต้อง จะทำให้กิจการทราบจำนวนต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น และสามารถคำนวณต้นทุนของสินค้าและบริการของกิจการได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจกำหนดราคา สินค้า หรือบริการของธุรกิจ ช่วยในการควบคุมต้นทุนการผลิตและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามประมาณการที่ได้กำหนดไว้ และสามารถนำไปวิเคราะห์ ปรับปรุงรายจ่ายที่ไม่จำเป็นออก รวมถึงช่วยในการวางแผนการดำเนินงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับทรัพยากรที่กิจการมีอยู่นอกจากนี้การบันทึกบัญชีจะทำให้สามารถตรวจสอบหาหลักฐานในการเบิกจ่ายแต่ละครั้ง จึงช่วยลดปัญหาในการเบิกจ่ายซ้ำซ้อนได้

(4) เพื่อเป็นเครื่องมือในการหาแหล่งเงินทุนในการจัดทำบัญชีจะทำให้เราได้รายงานทางการเงินที่ใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อทางธุรกิจต่าง ๆ อันเป็นหลักฐานในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับเจ้าหนี้และสถาบันการเงิน เช่น เมื่อเราต้องการเงินทุนเพิ่มก็สามารถนำรายงานทางการเงินนั้นไปเป็นข้อมูลประกอบในการขอสินเชื่อจากธนาคาร หรือเจ้าหนี้เงินกู้โดยธนาคาร หรือเจ้าหนี้เงินกู้ จะใช้รายงานทางการเงินของกิจการ เพื่อพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ จากความน่าเชื่อถือและความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ยืม รวมถึงกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมกับความเสี่ยงที่ผู้ให้กู้จะได้รับ อันก่อให้เกิดประโยชน์ในการที่จะทำให้กิจการจะได้รับวงเงินกู้ที่ต้องการและจ่ายดอกเบี้ยในอัตราที่เหมาะสม

(5) เพื่อให้กิจการมีระบบการควบคุมภายในที่ดี และเป็นสัญญาณเตือนภัยของกิจการ การมีระบบบัญชีที่ดี จะทำให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดีที่ช่วยให้กิจการป้องกันการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น เนื่องจากข้อมูลทางการเงิน ตลอดจนรายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จะต้องมีหลักฐานที่สามารถยืนยันถึงที่มาที่ไปซึ่งจะทำให้โอกาสที่จะเกิดการทุจริตสามารถทำได้ยากยิ่งขึ้นนอกจากนี้ข้อมูลทางบัญชียังสามารถนำมาวิเคราะห์หาสิ่งผิดปกติที่เกิดขึ้น หากจุดบกพร่อง จุดอ่อนและจุดรั่วไหลได้ ซึ่งจะ เป็นสัญญาณเตือนภัยให้กิจการ ได้วางแผน เตรียมการป้องกัน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น

(6) เพื่อประโยชน์ในการวางแผน เพื่อเสียภาษีได้อย่างถูกต้องและประหยัดการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง จะทำให้ทราบกำไรขาดทุนที่แน่ชัด สามารถวางแผนภาษีอากรได้อย่างเหมาะสม ประหยัด และเสียภาษีได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

ข้อสมมติการจัดทางการเงิน

การดำเนินงานต่อเนื่อง (going concern) กิจการไม่มีเจตนาหรือความจำเป็นที่จะเลิกกิจการหรือลดขนาดของการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญ ข้อสมมตินี้มีความสำคัญมากถ้าหากไม่มีข้อสมมตินี้ การกำหนดงวดบัญชี หรือรอบระยะเวลาบัญชีจะยุ่งยากมาก เพราะไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่ากิจการจะเลิกเมื่อไร นอกจากนี้การวัดมูลค่าของสินทรัพย์ ไม่อาจใช้ราคาทุนเดิม หรือราคาอื่นที่เหมาะสม แต่ต้องใช้ราคาบังคับขายหากคาดว่าจะมีการเลิกกิจการในอนาคตอันใกล้ นอกจากนี้จะมีปัญหาเรื่อง

การคิดค่าเสื่อมราคา หรือค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ที่เสื่อมสภาพ เพราะไม่สามารถประมาณอายุการใช้งานของสินทรัพย์ได้ และไม่สามารถแยกประเภทรายการสินทรัพย์ และหนี้สินเป็นรายการหมุนเวียน และไม่หมุนเวียนได้ ตลอดจนไม่สามารถรับรู้รายจ่ายฝ่ายทุนเป็นสินทรัพย์แล้วตัดจำหน่ายตามระยะเวลาที่เหมาะสมแต่ถ้ากิจการมีเจตนาหรือความจำเป็นที่ไม่สามารถใช้เกณฑ์การดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้ เช่นกิจการกำลังอยู่ในสถานะมีหนี้สินล้นพ้นตัว หรือถูกฟ้องล้มละลาย กิจการอาจใช้เกณฑ์อื่นในการจัดทำงบการเงิน แต่ต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้กิจการไม่สามารถใช้เกณฑ์การดำเนินงานต่อเนื่องรวมทั้งเปิดเผยเกณฑ์บัญชีอื่นที่ใช้ในการจัดทำงบการเงิน

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ (2555) ได้ระบุข้อมูลทางการบัญชี มีความสำคัญและจำเป็น ต่อผู้บริหารในระดับต่าง ๆ ซึ่งมีหน้าที่การบริหารที่สำคัญ ได้แก่

1) การวางแผน (Planning) เป็นสิ่งที่องค์กรต้องการเปลี่ยนแปลงในอนาคต การวางแผนเป็นสะพานเชื่อมระหว่างเหตุการณ์ปัจจุบันและอนาคตซึ่งทำได้โดยการ ให้บรรลุเป้าหมายผลลัพธ์ที่ต้องการ การวางแผนจึงต้องอาศัยการกำหนดกลยุทธ์ที่ประสิทธิภาพ แม้ว่าพื้นฐานของการจัดการโดยทั่วไปเป็นงานของผู้บริหารการวางแผนเป็นสิ่ง สำคัญสำหรับการปฏิบัติตามกลยุทธ์ให้ประสบความสำเร็จและการประเมินกลยุทธ์ เพราะว่า การจัดการองค์กร การจูงใจ การจัดบุคคลเข้าทำงาน และกิจกรรมควบคุม ขึ้นกับการวางแผน กระบวนการวางแผนจะต้องประกอบด้วยผู้บริหารและพนักงานภายในองค์กร การวางแผนจะช่วยให้องค์กรกำหนดข้อดีจากโอกาสภายนอกและทำให้เกิดผลกระทบจากอุปสรรคภายนอกต่ำสุด โดยต้องมองเหตุการณ์ในอดีตและปัจจุบันเพื่อคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การวางแผน ประกอบด้วย การพัฒนาภารกิจ (Mission) การคาดคะเนเหตุการณ์ปัจจุบัน เหตุการณ์อนาคต และแนวโน้ม การกำหนดวัตถุประสงค์ และการเลือกกลยุทธ์ที่ใช้ การวางแผนจะช่วยให้ธุรกิจปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงของ ตลาดและสามารถกำหนดเป้าหมายได้ การบริหารเชิงกลยุทธ์นั้นต้องการให้องค์กรติดตามในลักษณะเชิงรุก (Proactive) มากกว่าที่จะเป็นเชิงรับ (Reactive) องค์กรที่ประสบความสำเร็จจะต้องควบคุมอนาคตขององค์กรมากกว่าที่จะรอรับผลจาก อิทธิพลสภาพแวดล้อมภายนอกและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การตัดสินใจ (Decision Making) ถือเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผน การปรับตัวเป็นสิ่งจำเป็นเพราะจะมีการเปลี่ยนแปลงของตลาด เศรษฐกิจ และคู่แข่งทั่วโลก จุดเริ่มต้นของความสำเร็จที่ดีของธุรกิจคือการวางแผนที่เหมาะสม เห็นผลได้จริง ยืดหยุ่น มีประสิทธิภาพ และทรงประสิทธิภาพ

2) การจัดการองค์กร (Organizing) จุดมุ่งหมายของการจัดการองค์กรคือ การใช้ความพยายามทุกกรณีโดยการกำหนดงานและความสำคัญของอำนาจหน้าที่ การจัดการองค์กร หมายถึง การพิจารณาถึงสิ่งที่ต้องการทำและผู้ที่จะทำรายงานมีตัวอย่างในประวัติ ศาสตร์ของธุรกิจที่มีการจัดองค์กรที่ดี สามารถประสบความสำเร็จในการแข่งขันและสามารถเอาชนะคู่แข่งได้ ธุรกิจที่มีการจัดองค์กรที่ดีสามารถจูงใจผู้บริหารและพนักงานให้มองเห็นความ สำคัญของความสำเร็จขององค์กร

การกำหนดลักษณะเฉพาะของงาน (Work Specialization) โดยการแบ่งงานประกอบด้วยงานที่กำหนดออกมาเป็นแผนก การจัดแผนก และการมอบอำนาจหน้าที่ (Delegating Authority) การแยกงานออกเป็นงานย่อยตามการพัฒนารายละเอียดของงาน (Job Description) และคุณสมบัติของงาน (Job Specification) เครื่องมือเหล่านี้มีความชัดเจนสำหรับผู้บริหารและพนักงาน ซึ่งต้องการทราบลักษณะของงาน การกำหนดแผนกในโครงสร้างขององค์กร (Organization Structure) ขนาดของการควบคุม (Span of Control) และสายการบังคับบัญชา (Chain of Command) การเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ต้องการการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้าง เพราะตำแหน่งใหม่ๆ ที่สร้างขึ้นหรือลดลงหรือรวมกัน โครงสร้างองค์กรจะต้องระบุถึงวิธีการใช้ทรัพยากรและวิธีการซึ่งวัตถุประสงค์ มีการกำหนดขึ้นในธุรกิจ การสนับสนุนทรัพยากรและกำหนดวัตถุประสงค์ตามสภาพทางภูมิศาสตร์จะแตกต่างจาก โครงสร้างด้านผลิตภัณฑ์หรือลูกค้า รูปแบบทั่วไปของการจัดแผนกคือ ตามหน้าที่ (Functional) ตามฝ่าย (Divisional) ตามหน่วยธุรกิจเชิงกลยุทธ์ (Strategic business unit) และด้านเมทริกซ์ (Matrix)

3) การนำหรือการสั่งการ (Leading/Directing) เป็นการใช้อิทธิพลเพื่อจูงใจพนักงานให้ปฏิบัติงานและนำไปสู่ความสำเร็จตาม เป้าหมายที่ระบุไว้ หรือเป็นกระบวนการจัดการให้สมาชิกในองค์กรทำงานร่วมกันได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพราะทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งที่ซับซ้อนและเข้าใจองแท้ได้ยาก การนำหรือการสั่งการจึงต้องใช้ความสามารถหลายเรื่องควบคู่กันไป อาทิ ภาวะความเป็นผู้นำของผู้บริหาร การจูงใจ การติดต่อสื่อสารในองค์กร และการทำงานเป็นทีม เป็นต้น หน้าที่ในการนำหรือสั่งการนี้ มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าหน้าที่อื่น เพราะผู้บริหารต้องแสดงบทบาทของผู้สั่งการอย่างมีคุณภาพ ถ้าไม่เช่นนั้น แผนงานที่วางไว้ตลอดจนทรัพยากรที่จัดเตรียมไว้อาจไม่เกิดประสิทธิผล ถ้าผู้บริหารดำเนินกิจกรรมด้านการสั่งการไม่ดีพอ ดังนั้น การสั่งการจึงเป็นเรื่องของความรู้ความชำนาญ ประสบการณ์ และความสามารถที่จะชักจูงให้พนักงานร่วมกันปฏิบัติงานไปตามเป้าหมายที่กำหนด ไว้ให้องค์กรประสบความสำเร็จตามต้องการ

4) การควบคุม (Controlling) การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กร ถือว่าเป็นกระบวนการตรวจสอบ หรือติดตามผลและประเมินการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่าง ๆ ของพนักงาน เพื่อรักษาให้องค์กรดำเนินไปในทิศทางสู่เป้าหมายอย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์หลักขององค์กร ในเวลาที่กำหนดไว้ องค์กรหรือธุรกิจที่ประสบความล้มเหลวอาจเกิดจากการขาดการควบคุม หรือมีการควบคุมที่ไร้ประสิทธิภาพ และหลายแห่งเกิดจากความไม่ใส่ใจในเรื่องของการควบคุม ละเลยเพิกเฉย หรือในทางกลับกันคือมีการควบคุมมากจนเกิดความผิดพลาดขององค์กรเอง การควบคุมจึงเป็นหน้าที่หลักทางการบริหารที่มีความสำคัญ ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการทางการบริหาร

2.4 ผู้ประกอบการกับกฎหมายบัญชี

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม 2543 ซึ่งจะมีผลทำให้กฎหมายบัญชีหรือประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 285 ถูกยกเลิกไปในพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการกำหนดแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบัญชีของธุรกิจไว้ 2 ฝ่าย คือ **ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีกับผู้ทำบัญชี** เพื่อให้บุคคลทั้ง 2 ฝ่าย ได้มีหน้าที่และความรับผิดชอบที่ช่วยทำให้การจัดทำบัญชีของธุรกิจถูกต้องส่งผลให้ข้อมูลในงบการเงินเชื่อถือได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจได้ ดังนั้น เพื่อให้มีความเข้าใจและนำไปปฏิบัติให้ถูกต้องจึงได้นำข้อความในกฎหมายมาเขียนอธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบจะช่วยให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้จะต้องไปศึกษาตัวบทกฎหมายภายใต้พระราชบัญญัติฉบับนี้ รวมทั้งกฎหมายลูกบทที่เป็นประกาศ คำสั่งต่าง ๆ ประกอบไปด้วยก็จะช่วยให้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

1. ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

1.1 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี คือ ประเภทของธุรกิจที่มีหน้าที่จัดให้มีการทำบัญชีตามกฎหมายนี้ ประกอบด้วย

1.1.1 ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ซึ่งได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด และห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล

1.1.2 บริษัทจำกัด

1.1.3 บริษัทมหาชนจำกัด

1.1.4 นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย ในกรณีนี้รวมสำนักงานผู้แทนและสำนักงานภูมิภาคด้วย

1.1.5 กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร

1.1.6 สถานที่ประกอบธุรกิจเป็นประจำซึ่งหมายถึง สถานที่ประกอบการที่แยกออกไปจากสำนักงานใหญ่โดยมีที่ตั้งถาวร ซึ่งมีพนักงานประจำและมีการดำเนินกิจการที่จะก่อให้เกิดรายได้ เช่น โชว์รูม สาขาธนาคารพาณิชย์ เป็นต้น

1.1.7 บุคคลธรรมดา หรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ออกประกาศกระทรวงพาณิชย์กำหนดให้เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ได้แก่

(1) บุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจเป็นผู้ผลิตผู้จำหน่าย ผู้มีไว้เพื่อจำหน่าย ผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักร หรือผู้ส่งออกป็นอกราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าประเภทแถบเสียงเพลง แถบวีดีทัศน์ และแผ่นซีดี

(2) บุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจ โรงงาน แปรสภาพ แกะสลัก และการทำหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีก การค้าส่ง งาช้าง และผลิตภัณฑ์จากงาช้าง

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ดังกล่าวข้างต้น จะดำเนินการโดย “ผู้ที่กระทำการแทน” นิติบุคคลหรือธุรกิจหมายถึงบุคคลดังต่อไปนี้

1. **หุ้นส่วนผู้จัดการ** ของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
2. **กรรมการบริษัท** ของ บริษัทจำกัด, บริษัทมหาชนจำกัด
3. **ผู้กระทำการแทนที่ได้รับแต่งตั้งจากนิติบุคคลต่างประเทศ** ของนิติบุคคลต่างประเศที่เข้ามาประกอบธุรกิจในไทย
4. **ผู้กระทำการแทนที่ได้รับแต่งตั้งของกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร**
5. **ผู้จัดการ** ของสถานที่ประกอบธุรกิจเป็นประจำ

1.2 หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไว้อย่างชัดเจน ดังนี้

1.2.1 จัดให้มีผู้ทำบัญชีซึ่งมีคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชีตามประกาศกรมทะเบียนการค้า (มาตรา 19 วรรค 1) เว้นแต่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาจะเป็นผู้ทำบัญชีสำหรับกิจการของตนเองก็ได้ (มาตรา 19 วรรค 2)

1.2.2 จัดให้มีการทำบัญชีนับแต่วันเริ่มทำบัญชี (มาตรา 8 วรรค 1, วรรค 6) ตามที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

- **ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด** ให้เริ่มทำบัญชีนับแต่วันที่ได้รับการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย

- **นิติบุคคลต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในไทย** ให้เริ่มทำบัญชีนับตั้งแต่วันที่เริ่มต้นประกอบธุรกิจ ซึ่งหมายถึง วันเริ่มมีรายการทางบัญชี

- **กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร** ให้เริ่มทำบัญชีนับแต่วันเริ่มต้นประกอบกิจการซึ่งหมายถึงวันเริ่มมีรายการทางบัญชี

- **สถานที่ประกอบธุรกิจเป็นประจำ** ให้เริ่มทำบัญชีนับแต่วันเริ่มประกอบกิจการซึ่งหมายถึงวันเริ่มมีรายการทางบัญชี

1.2.3 โดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องทำบัญชีให้ครบถ้วนและถูกต้อง โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดเกี่ยวกับ (มาตรา 7 (1) – (4))

- ชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำ
- ข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชี

- ระยะเวลาที่ต้องบันทึกรายการในบัญชี
- เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี

1.2.4 ควบคุมดูแลผู้ทำบัญชีให้จัดทำบัญชีให้ถูกต้องและตรงตามความจริง (มาตรา 19 วรรค 1 ตอนท้าย)

1.2.5 จัดทำเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ซึ่งได้แก่บันทึก หนังสือ หรือเอกสารใด ๆ ที่ใช้เป็น หลักฐานในการบันทึกบัญชี สามารถแยกได้เป็น 3 ประเภท คือ

- เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำโดยบุคคลภายนอก
- เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อออกให้แก่บุคคลภายนอก

- เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อใช้ในกิจการ

เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีทุกประเภทต้องมีรายการตามประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำ ข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชี ระยะเวลาที่ต้องลงรายการในบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี พ.ศ. 2544

1.2.6 ส่งมอบเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี เช่น ใบเสร็จรับเงิน ใบส่งของ ใบสำคัญรับ-จ่าย ฯลฯ ให้ผู้ทำบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน เพื่อให้บัญชีที่จัดทำขึ้นสามารถแสดงผลการดำเนินงานฐานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและตามมาตรฐานการบัญชี

1.2.7 ต้องปิดบัญชีครั้งแรกภายใน 12 เดือน นับแต่วันเริ่มทำบัญชี และปิดบัญชีครั้งต่อไป ทุกรอบ 12 เดือน นับแต่วันปิดบัญชีครั้งก่อน ทั้งนี้ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีจะปิดบัญชีโดยมีรอบปีบัญชีน้อยกว่า 12 เดือน ได้เพียง 2 กรณีเท่านั้น กล่าวคือ

- เป็นรอบปีบัญชีปีแรก ซึ่งมีรอบปีบัญชีน้อยกว่า 12 เดือน
- รอบปีบัญชีที่ได้รับอนุญาตเปลี่ยนรอบปีบัญชีจากสารวัตรใหญ่บัญชีหรือ

สารวัตรบัญชี

1.2.8 จัดทำงบการเงินโดยมีรายการย่อตามที่อธิบดีประกาศกำหนด ซึ่งแบ่งไปตามประเภทธุรกิจซึ่งมี 5 แบบ คือ

แบบที่ 1 ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน

แบบที่ 2 บริษัทจำกัด

แบบที่ 3 บริษัทมหาชนจำกัด

แบบที่ 4 นิติบุคคลต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

แบบที่ 5 กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร

(ศึกษารายละเอียดได้ที่ ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงิน พ.ศ. 2554)

1.2.9 ต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ยกเว้นสำหรับงบการเงินของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน (ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล) ที่มีทุนไม่เกิน 5 ล้านบาท สินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท และรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาทไม่ต้องมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบงบการเงินได้

1.2.10 ต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปีนับแต่วันปิดบัญชี โดยให้จัดบัญชี ณ สถานที่ประกอบธุรกิจซึ่งได้แก่

- สถานที่ทำการ
- สถานที่ผลิตสินค้าเป็นประจำ
- สถานที่เก็บสินค้าเป็นประจำ

2. ผู้ทำบัญชี

2.1 **ผู้ทำบัญชี** หมายถึง ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ไม่ว่าจะได้กระทำในฐานะเป็นลูกจ้าง ของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม (มาตรา 4)

2.2 คุณสมบัติของผู้ทำบัญชี ซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ ดังนี้

2.2.1 มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร

2.2.2 มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ทำบัญชี

2.2.3 ไม่เคยต้องโทษจำคุกในความผิดตามกฎหมายบัญชี กฎหมายผู้สอบบัญชี หรือกฎหมายวิชาชีพบัญชี เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี

2.2.4 มีคุณสมบัติด้านคุณวุฒิการศึกษา ตามขนาดธุรกิจที่กำหนดแต่ละกลุ่ม ดังนี้

กลุ่ม 1 ผู้ทำบัญชีของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยซึ่ง ณ วันปิดบัญชีในรอบปีที่ผ่านมา มีทุนจดทะเบียนไม่น้อยกว่า 5 ล้านบาท สินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท และรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า จากสถาบันการศึกษาซึ่งกระทรวงศึกษาธิการหรือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) หรือกระทรวงศึกษาธิการเทียบว่า ไม่ต่ำกว่าอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี

กลุ่ม 2 ผู้ทำบัญชีของธุรกิจต่อไปนี้มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชีหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการหรือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) หรือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เทียบเท่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี

- ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทที่มีทุนจดทะเบียนหรือสินทรัพย์รวมหรือรายได้รวม รายการใดรายการหนึ่งเกินกว่าที่กำหนดในกลุ่ม 1
- บริษัทมหาชนจำกัด
- นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย
- กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร
- ผู้ประกอบธุรกิจธนาคาร เงินทุน หลักทรัพย์ เครดิตฟองซิเอร์ ประกันชีวิต ประกันวินาศภัย
- ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

กลุ่ม 3 ผู้ทำบัญชีของบุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียน ซึ่งรัฐมนตรีประกาศให้เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

บุคคลธรรมดาจะเป็นผู้ทำบัญชีสำหรับกิจการของตนเองก็สามารถทำได้ แต่หากมอบให้ผู้อื่นจัดทำบัญชีคุณสมบัติของผู้ทำบัญชีให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน (ก) และ (ข) โดยอนุโลม

ห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียน คุณสมบัติของผู้ทำบัญชีให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน (ก) หรือ (ข) โดยอนุโลม

2.2.5 มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่จะประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2547

ผู้ทำบัญชีของธุรกิจที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท สินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาทและรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาทนั้น หากทุนจดทะเบียนสินทรัพย์รวมหรือรายได้รวมเปลี่ยนแปลงไปจนทำให้ผู้ทำบัญชีเดิมไม่มีคุณสมบัติของการเป็นผู้ทำบัญชีของธุรกิจนั้นอีกต่อไป ผู้ทำบัญชีเดิมนั้นสามารถเป็นผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีดังกล่าวต่อไปอีกเป็นเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันที่สิ้นรอบปีบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลง

2.3 เจ็อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี

ผู้ทำบัญชีที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการทำบัญชีของธุรกิจ ต้องดำเนินการแจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชี พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานประกอบการแจ้งต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าภายใน 60 วัน นับแต่วันเริ่มทำบัญชี ซึ่งปัจจุบันกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้เปิดให้บริการผู้ทำบัญชีผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตทั้งหมดซึ่งผู้ทำบัญชีต้องดำเนินการ ดังนี้

2.3.1 แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีพร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ส.บข.5 (แบบแจ้งการทำบัญชีของผู้ทำบัญชีตามมาตรา 7 (6) แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543) และแบบ ส.บข.

5-1 (แบบแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจที่รับทำบัญชี) ต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าภายใน 60 วันนับแต่วันเริ่มทำบัญชี

2.3.2 แจ้งความประสงค์เพื่อรับหมายเลขผู้ใช้ (User ID) และรหัสผ่าน (Password)* กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าก่อนโดยจัดส่งแบบแจ้งความประสงค์ที่สำนักกับดูแลธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า 44/100 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000 และเมื่อท่านได้ User ID และ Password แล้วภายใน 3 วันทำการ ท่านสามารถดำเนินการแจ้งได้ทุกกรณีไม่ว่าจะแจ้งเพิ่มและยกเลิกธุรกิจที่รับทำบัญชี แก่ไขข้อมูล แจ้งการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีในทุกรอบสามปี

2.3.3 แจ้งเพิ่มและยกเลิกธุรกิจที่รับทำบัญชีทาง Internet ซึ่งจะทำให้ผู้ทำบัญชีไม่ต้องส่งแบบแจ้งเพิ่มยกเลิกธุรกิจที่ทำบัญชี

อนึ่ง การแจ้งเปลี่ยนแปลงข้อมูลของผู้ทำบัญชีในกรณีอื่น เช่น การแจ้งเปลี่ยนชื่อ-นามสกุล เปลี่ยนคุณวุฒิการศึกษา ฯลฯ ให้ผู้ทำบัญชีแจ้งเป็นเอกสารตามแบบ ส.บ.ช.6* (แบบแจ้งการเปลี่ยนแปลงการทำบัญชีตามมาตรา 7 (6) และ มาตรา 42 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543)

2.3.4 การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี

ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ตลอดระยะเวลาที่ยังเป็นผู้ทำบัญชี ดังนี้

(1) การนับระยะเวลาและจำนวนชั่วโมง

การนับระยะเวลาให้นับเป็นรอบๆ รอบละสามปีปฏิทิน เรียกว่า “รอบระยะเวลาสามปี” โดยทุกรอบระยะเวลาสามปีจะต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพในจำนวนชั่วโมง ดังนี้

(ก) รายปี

จะต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่น้อยกว่าปีละ 6 ชั่วโมง

(ข) ภาพรวมสามปี (ครบรอบระยะเวลาสามปี)

จะต้องมีจำนวนชั่วโมงในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมง และต้องเป็นกิจกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง

การเริ่มนับรอบระยะเวลาสามปี ให้นับตามปีปฏิทิน โดยให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ของปีถัดจากปีที่ผู้ทำบัญชีแจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีเป็นต้นไป

(2) กิจกรรมที่สามารถนับเป็นชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

(ก) การเข้าร่วมการอบรมหรือสัมมนาในหลักสูตรหรือเรื่องซึ่งจัดโดยสภาวิชาชีพบัญชี หรือการเข้าร่วมการอบรมหรือสัมมนาในหลักสูตรหรือเรื่องที่ดีให้ความเห็นชอบ นับจำนวนชั่วโมงได้ตามระยะเวลาที่เข้าร่วมการอบรมหรือสัมมนา

(ข) การเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา

นับจำนวนชั่วโมงได้สามเท่าของระยะเวลาการเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา

(ค) การเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี หรือเทียบเท่าไม่ว่าจะเป็นการสอนในฐานะอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ นับจำนวนชั่วโมงได้วิชาละ 9 ชั่วโมง และในแต่ละรอบสามปีให้นับจำนวนชั่วโมงได้ไม่เกิน 18 ชั่วโมง ไม่ว่าจะทำการสอนเกินกว่าสองวิชาหรือไม่ก็ตาม

(ง) การสำเร็จการศึกษาในคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ให้นับจำนวนชั่วโมงได้ตามปีที่สำเร็จการศึกษา ดังนี้

กรณีสำเร็จการศึกษาในระดับที่สูงกว่าคุณวุฒิเดิม

- ถ้าเป็นคุณวุฒิทางการบัญชี นับจำนวนชั่วโมงได้ 27 ชั่วโมง

- ถ้าเป็นคุณวุฒิทางด้านอื่น เช่น การเงิน บริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์ การภาษีอากร หรือด้านอื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี นับจำนวนชั่วโมงได้ 18 ชั่วโมง

กรณีสำเร็จการศึกษาในระดับที่ไม่สูงกว่าคุณวุฒิเดิม นับจำนวนชั่วโมงได้ 9 ชั่วโมง

(จ) การผ่านการศึกษาเฉพาะรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีจากสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า นับจำนวนชั่วโมงได้วิชาละ 6 ชั่วโมง

(ฉ) กิจกรรมอื่น นอกจากที่ระบุตาม (ก) (ข) (ค) (ง) และ (จ) ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(3) การแจ้งข้อมูล และการเก็บหลักฐาน

ผู้ทำบัญชีสามารถแจ้งผ่านระบบอินเทอร์เน็ตทางเว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (<http://www.dbd.go.th>) ต่ออธิบดีภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินของทุกปี และต้องจัดเก็บหลักฐานการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไว้กับตนเองเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี นับแต่วันสิ้นสุดการอบรม

2.3.5 จำนวนผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่ผู้ทำบัญชีสามารถรับทำได้

ผู้ทำบัญชีที่รับทำบัญชีปีละเกินกว่า 100 ราย ต้องจัดให้มีผู้ช่วยผู้ทำบัญชีซึ่งมีคุณวุฒิเช่นเดียวกับผู้ทำบัญชีอย่างน้อยหนึ่งคนในทุก ๆ 100 รายที่เพิ่มขึ้น

การนับจำนวนธุรกิจที่รับทำบัญชี ไม่ให้รวมธุรกิจที่ไม่ทำการค้าขายหรือประกอบกิจการงาน หรือที่ยังไม่ได้เริ่มทำการค้าขายหรือประกอบกิจการงาน

2.4 หน้าทีและความรับผิดชอบของผู้ทำบัญชี

2.4.1 จัดทำบัญชีเพื่อให้แสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริง และตามมาตรฐานการบัญชีโดยมีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน

2.4.2 ลงรายการบัญชีเป็นภาษาไทย หากลงรายการเป็นภาษาต่างประเทศให้มีภาษาไทยกำกับหรือลงรายการเป็นรหัสบัญชีให้มีคู่มือคำแปลรหัสบัญชีที่เป็นภาษาไทยไว้

2.4.3 เขียนด้วยหมึก ดิจิพิมพ์ หรือดีพิมพ์ หรือทำด้วยวิธีอื่นใด ที่ได้ผลในทำนองเดียวกัน

3. อำนาจในการตรวจสอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี

กำหนดให้สารวัตรใหญ่บัญชีและสารวัตรบัญชี มีอำนาจดังนี้

3.1 เข้าตรวจสอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี ในสถานที่ทำการหรือสถานที่เก็บรักษาบัญชี และเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีหรือสถานที่รวบรวมหรือประมวลข้อมูลของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

3.2 สั่งเป็นหนังสือให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี หรือผู้ทำบัญชีมาให้ถ้อยคำหรือส่งบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี รวมทั้งเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำได้

3.3 ยึดอายัดบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบลงบัญชีได้

4. บทกำหนดโทษที่สำคัญ ๆ

ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้จะต้องรับโทษตามลักษณะความผิด ซึ่งโทษมีทั้งโทษปรับและจำคุกและรุนแรงขึ้น นอกจากนี้ในกรณีที่เป็นความผิดต่อเนื่องมีโทษปรับรายวันจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้องเช่น

4.1 ความผิดที่ระวางโทษปรับ

กรณี	บทกำหนดโทษ	ผู้ที่ต้องรับโทษ
- ไม่จัดให้มีการทำบัญชีตามหน้าที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดและตามวันเริ่มทำบัญชีที่กำหนด (มาตรา 8, 9)	- ปรับไม่เกินสามหมื่นบาทและปรับเป็นรายวันอีกไม่เกินวันละหนึ่งพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง(มาตรา 28)	ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี
- ไม่ปิดบัญชี ภายในระยะเวลาที่กำหนด(มาตรา 10)	- ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท (มาตรา 29)	ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

กรณี	บทกำหนดโทษ	ผู้ที่ต้องรับโทษ
- ไม่ลงรายการในบัญชีเป็นภาษาไทย (มาตรา 21)	- ปรับไม่เกินห้าพันบาท (มาตรา 35)	ผู้กระทำความผิด
- แจ้งข้อความเท็จต่อสารวัตรใหญ่บัญชี หรือ สารวัตรบัญชีว่า บัญชี หรือ เอกสารที่ต้องใช้ ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย (มาตรา 15)	- จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือ ทั้งจำ ทั้งปรับ (มาตรา 33)	ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี
- ขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของ สารวัตรใหญ่บัญชี หรือ สารวัตร บัญชี ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม มาตรา 22	- จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือ ทั้งจำ ทั้งปรับ (มาตรา 36 วรรคหนึ่ง)	ผู้กระทำความผิด
- ไม่อำนวยความสะดวกแก่ สารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตร บัญชี ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม มาตรา 22	- จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือ ปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำ ทั้งปรับ (มาตรา 36 วรรคสอง)	ผู้กระทำความผิด
- ฝ่าฝืนคำสั่งของสารวัตรใหญ่ บัญชีหรือสารวัตรบัญชี (มาตรา 24)	- จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำ ทั้งปรับ (มาตรา 36 วรรคสอง)	ผู้กระทำความผิด
- ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น หรือทำให้สูญหาย ทำให้ไร้ ประโยชน์ ซึ่งบัญชีหรือเอกสารที่ ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี (มาตรา 38)	- จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่ เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้ง ปรับ	ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี
- ลงรายการเท็จ แก้ไขละเว้นการ ลงรายการในบัญชีหรืองบการเงิน หรือ แก้ไข เอกสาร ที่ ต้อง ใช้ ประกอบการลงบัญชีเพื่อให้ผิด ความเป็นจริง (มาตรา 39)	- จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่ เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ (มาตรา 38) - จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่ เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ (มาตรา 39)	ผู้กระทำความผิด ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

บัญชีที่ต้องจัดทำ

1. วันเริ่มทำบัญชี (มาตรา 9)

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี	วันเริ่มทำบัญชี
ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย	นับแต่วันที่ได้รับการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย
นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ ที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย	นับแต่วันที่เริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทย
กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร	นับแต่วันที่เริ่มต้นประกอบกิจการ
สถานที่ประกอบธุรกิจเป็นประจำ	นับแต่วันที่เริ่มต้นประกอบกิจการ
บุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย	นับแต่วันที่เริ่มต้นประกอบกิจการ

2. ชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำ

2.1 ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ต้องจัดทำบัญชี ดังนี้

- (1) บัญชีรายวัน
 - (ก) บัญชีเงินสด
 - (ข) บัญชีธนาคาร แยกเป็นแต่ละเลขที่บัญชีธนาคาร
 - (ค) บัญชีรายวันซื้อ
 - (ง) บัญชีรายวันขาย
 - (จ) บัญชีรายวันทั่วไป
- (2) บัญชีแยกประเภท
 - (ก) บัญชีแยกประเภทสินทรัพย์ หนี้สินและทุน
 - (ข) บัญชีแยกประเภทรายได้และค่าใช้จ่าย
 - (ค) บัญชีแยกประเภทลูกหนี้
 - (ง) บัญชีแยกประเภทเจ้าหนี้
- (3) บัญชีสินค้า
- (4) บัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภทอื่น และบัญชีแยกประเภทย่อยตามความจำเป็นแก่การทำบัญชี

ของธุรกิจ

2.2 บุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทยต้องจัดทำบัญชีสินค้าเท่านั้น

3. ข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชี

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีทุกประเภทต้องปฏิบัติตามประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำ ข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชี ระยะเวลาที่ต้องลงรายการในบัญชี และเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี พ.ศ. 2544 ดังนี้

3.1 ปกด้านหน้าของสมุดบัญชี หรือแผ่นหน้าของบัญชีกรณีที่มีบัญชีเป็นแผ่น ต้องมี

- (1) ชื่อของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่ใช่นิติบุคคลจะใช้ชื่อทางการค้าก็ได้
- (2) ชนิดของบัญชี
- (3) ลำดับเล่มบัญชีแต่ละชนิดให้ใช้ตัวเลขไทยหรืออารบิก ถ้าบัญชีแต่ละชนิดมีมากกว่าหนึ่งเล่ม ต้องเรียงลำดับเล่มต่อเนื่องกัน

3.2 บัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภท และบัญชีสินค้า ต้องมี

- (1) ชื่อบัญชี วัน เดือน ปี เลขที่ของเอกสารประกอบการลงบัญชีหรือหน้าบัญชีหรือรหัสที่อ้างอิง รายการบัญชี และจำนวนเงิน
- (2) หน้าบัญชีต้องมีตัวเลขไทยหรืออารบิกเรียงลำดับทุกหน้า
- (3) รายการในบัญชีที่เป็นจำนวนเงินต้องเป็นหน่วยเงินตราไทย เว้นแต่ในกรณีที่มิมีมาตรฐานการบัญชีกำหนดให้แสดงเป็นหน่วยเงินตราสกุลอื่นได้ จะเลือกปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีก็ได้

3.3 บัญชีดังต่อไปนี้ นอกจากต้องมีรายการตามที่กำหนดไว้ในข้อ 3.2 แล้ว ต้องมีรายการต่อไปนี้ด้วย

- (1) บัญชีเงินสด หรือบัญชีธนาคาร ให้มีรายละเอียดการได้มาหรือจ่ายไปซึ่งเงินสด เงินในธนาคาร แต่ถ้ามีรายละเอียดดังกล่าวในเอกสารประกอบการลงบัญชีหรือบัญชีรายวันชนิดหนึ่งชนิดใดแล้วจะลงรายการรับหรือจ่ายเงินประเภทเดียวกันเป็นยอดรวมก็ได้
- (2) บัญชีรายวันซื้อหรือบัญชีรายวันขาย ให้มีรายละเอียด ชนิด ประเภท จำนวน และราคาของสินค้าหรือบริการที่ซื้อขาย แต่ถ้ามีรายละเอียดดังกล่าวในเอกสารประกอบการลงบัญชีหรือทะเบียนใดแล้ว จะลงรายการซื้อหรือขายสินค้าหรือบริการนั้นเป็นยอดรวมก็ได้
- (3) บัญชีรายวันทั่วไป ให้มีคำอธิบายรายการบัญชี
- (4) บัญชีแยกประเภทสินทรัพย์ หนี้สินและทุน ให้มีรายละเอียดการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของสินทรัพย์ หนี้สินและทุน โดยให้อ้างชนิดของบัญชีและหน้าบัญชีหรือรหัสที่อ้างอิงด้วย
- (5) บัญชีแยกประเภทรายได้และค่าใช้จ่าย ให้มีรายละเอียดที่มาแห่งรายได้หรือค่าใช้จ่าย โดยให้อ้างชนิดของบัญชีและหน้าบัญชีหรือรหัสที่อ้างอิงด้วย

(6) บัญชีแยกประเภทลูกหนี้หรือบัญชีแยกประเภทเจ้าหนี้ ให้มีชื่อลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ การแสดงรายการบัญชีให้มีรายละเอียดการก่อหนี้หรือระงับหนี้ การลงรายการดังกล่าวให้อ่างชนิดของบัญชีและหน้าบัญชีหรือรหัสที่อ้างอิงด้วย

(7) บัญชีสินค้า ให้มีชื่อ ชนิด จำนวน หน่วยนับ รายละเอียดการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินค้า และจำนวนสินค้านั้น

4. ระยะเวลาที่ต้องลงรายการในบัญชี

4.1 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ต้องลงรายการในบัญชีให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ดังนี้

(1) บัญชีรายวัน ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รายการนั้นเกิดขึ้น

(2) บัญชีแยกประเภท ต้องผ่านรายการจากบัญชีรายวันภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่รายการนั้นเกิดขึ้น

(3) บัญชีสินค้า ภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่รายการนั้นเกิดขึ้น

ในกรณีที่ เป็นบัญชีตาม (1) และ (2) ซึ่งต้องมีการลงรายการยอดคงเหลือต้องลงรายการยอดคงเหลือให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันปิดบัญชี

4.2 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา หรือห้างหุ้นส่วนที่ไม่ได้จดทะเบียน ต้องลงรายการในบัญชีสินค้าภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่รายการนั้นเกิดขึ้น กรณีบัญชีสินค้า ถ้ามีการลงรายการยอดคงเหลือต้องลงรายการยอดคงเหลือให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันปิดบัญชี

คุณสมบัติของนักบัญชีมืออาชีพ

สภาสมาชิกบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้กำหนดคุณสมบัติสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาสากล (International Education Standard: IES) ที่ออกโดย IFAC ทั้ง 8 ฉบับ ซึ่งได้กำหนดคุณสมบัติของนักบัญชีมืออาชีพดังมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

1. นักบัญชีมืออาชีพจะต้องสำเร็จการศึกษาขั้นต่ำทางด้านบัญชีในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการบัญชี ซึ่งได้กำหนดวิธีการคัดเลือกเข้าศึกษาด้านการบัญชีอย่างเป็นระบบ และมีการจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรการบัญชีที่จะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ทางวิชาชีพบัญชีระดับสูง และสามารถพัฒนาตนเองเป็นนักบัญชีมืออาชีพได้ในอนาคต ใน IES ฉบับที่ 2 ได้แบ่งองค์ความรู้ในหลักสูตรการบัญชีเป็น 3 ส่วน คือ การบัญชีการเงิน และความรู้อื่นที่เกี่ยวข้อง และความรู้เกี่ยวกับธุรกิจขององค์กร

2. นักบัญชีมืออาชีพต้องมีทักษะทางวิชาชีพในด้านต่างๆ ได้แก่
 - ทักษะด้านสติปัญญา
 - ทักษะด้านเทคนิคทั่วไปและเทคนิคเฉพาะเกี่ยวกับวิชาชีพ
 - ทักษะส่วนบุคคล
 - ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
 - ทักษะด้านการจัดการทางธุรกิจและองค์กร
3. นักบัญชีมืออาชีพต้องมีคุณค่าและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอันอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรม ได้แก่
 - ความรับผิดชอบต่อสังคม
 - ความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ
 - ความสามารถในการรักษาความลับ
 - ความเป็นอิสระ
4. นักบัญชีมืออาชีพจะต้องมีการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติเป็นระยะเวลานานและเพียงพอที่จะแสดงให้เห็นว่าเป็นนักบัญชีที่มีความรู้และมีทักษะทางวิชาชีพ รวมทั้งมีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพที่อยู่บนพื้นฐานของความมีจริยธรรม โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดและมีกระบวนการตรวจสอบอย่างมีมาตรฐานและสม่ำเสมอ
5. นักบัญชีมืออาชีพจะต้องสอบผ่านการประเมินความสามารถทางวิชาชีพซึ่งจะเป็นการประเมินความรู้และทักษะทางด้านวิชาชีพ ตลอดจนการมีคุณค่า ทัศนคติทางวิชาชีพและจริยธรรม
6. นักบัญชีมืออาชีพจะต้องมีการเรียนรู้อย่างไม่จบสิ้น โดยถือเป็นภาระหน้าที่ที่จะต้องพัฒนาและรักษาความสามารถด้านวิชาชีพ โดยมีกฎเกณฑ์และข้อบังคับให้นักบัญชีได้มีโอกาสได้พัฒนาความรู้ความสามารถทางด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมสำหรับ IES ฉบับที่ 8 ได้กล่าวถึงความสามารถของผู้ตรวจสอบบัญชีมืออาชีพ จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเป็นนักบัญชีมืออาชีพดังกล่าวข้างต้นและจะต้องมีความรู้ความสามารถทั้งทางด้านการตรวจบัญชี บัญชีเงินและการรายงานตามระดับสูง รวมทั้งทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนทักษะทางวิชาชีพที่จำเป็นต่อการตรวจสอบบัญชี การมีคุณค่าบนพื้นฐานของจริยธรรมและทัศนคติที่ดีทางวิชาชีพ รวมถึงการมีประสบการณ์เชิงปฏิบัติ และที่สำคัญต้องสอบผ่านการประเมินความสามารถเป็นผู้สอบบัญชีมืออาชีพ

2.5 จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ 19) เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553 ได้กำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ดี ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้กับผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วนบุคคลหรือนิติบุคคล ประกอบด้วย ความโปร่งใสหมายความว่า

ภาพลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบต่าง ๆ และมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ และไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งสามารถติดตามตรวจสอบได้ ความเป็นอิสระ หมายความว่า การปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอิทธิพลของบุคคลอื่นที่ทำให้เกิดความสงสัยในความเป็นกลางหรือความเที่ยงธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ความเป็นอิสระนี้จะต้องเป็นที่ประจักษ์ เพื่อให้ผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นที่เชื่อถือได้ ความเที่ยงธรรม หมายความว่า การใช้ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพโดยปราศจากความลำเอียง อคติ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และอิทธิพลของบุคคลอื่น กรอบวิชาชีพบัญชี หมายความว่า หลักการ มาตรฐาน และแนวปฏิบัติของวิชาชีพบัญชี ความซื่อสัตย์สุจริต หมายความว่า การประพฤติอย่างตรงไปตรงมา จริงใจ ซื่อตรงต่อวิชาชีพ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ปฏิบัติงานบนหลักฐานที่เป็นจริงและเชื่อถือได้ ไม่อ้างหรือยินยอมให้บุคคลอื่นอ้างได้ว่าปฏิบัติงานถ้าไม่ได้ปฏิบัติงานจริง ความรู้ความสามารถ หมายความว่า การใช้ความรู้ความสามารถ ความชำนาญในการปฏิบัติ วิชาชีพบัญชีด้วยความเอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถ ความเพียรพยายาม และความระมัดระวัง รอบคอบเพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมั่นใจได้ว่ามีผลงานทางวิชาชีพที่อยู่บนพื้นฐานของกฎเกณฑ์ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน และวิชาการที่เกี่ยวข้อง การรักษาความลับ หมายความว่า การไม่นำข้อมูลใด ๆ ที่โดยปกติองค์กรไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณชนไปเปิดเผย หรือใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลอื่น เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิหรือหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี หมายถึง การกระทำการใด ๆ ที่เป็นเหตุให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องได้รับโทษการประพฤติผิดจรรยาบรรณ สรุปได้ว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ทางการบัญชีต้องมีจรรยาบรรณคือความโปร่งใส ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานดังนี้

1. ใช้ดุลยพินิจและปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชี
2. ไม่ปฏิบัติงานที่ตนขาดความเป็นอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชี ความเที่ยงธรรม
3. ปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม ซื่อตรงต่อวิชาชีพ
4. ปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา จริงใจ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง
5. ไม่อ้างหรือยินยอมให้บุคคลอื่นอ้างว่าได้ปฏิบัติงานโดยที่ไม่ได้มีการปฏิบัติงานจริง
6. ใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ วิธีปฏิบัติ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพด้วยความมีสติ เอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถและระมัดระวังรอบคอบ
7. ประกอบวิชาชีพ โดยมีความสามารถเพียงพอที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จได้
8. ประกอบวิชาชีพ ด้วยความมุ่งมั่นและขยันหมั่นเพียร
9. ศึกษาหาความรู้และความชำนาญทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถให้ทันสมัยอยู่เสมอ
10. ประกอบวิชาชีพให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

11. ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ และด้วยความชำนาญตามมาตรฐานวิชาชีพ และมาตรฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กรที่ตนได้มาจากการปฏิบัติงานวิชาชีพ และความสัมพันธ์ในทางธุรกิจ รวมทั้งความลับขององค์กรที่ตนสังกัด ไม่เปิดเผยต่อบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากองค์กร เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิหรือหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หรือในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

12. ไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กรที่ตนได้มาจากการปฏิบัติงานวิชาชีพ และความสัมพันธ์ในทางธุรกิจ รวมทั้งความลับขององค์กรที่ตนสังกัด ไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนหรือบุคคลอื่นโดยมิชอบ

13. ปฏิบัติงานตามกรอบวิชาชีพบัญชี เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและมีประโยชน์ต่อผู้รับบริการ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามจริยธรรมทางธุรกิจขององค์กรที่ตนสังกัด

14. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต อุทิศตน พุ่มเทดูแลทรัพย์สินขององค์กรที่ตนสังกัด

15. ใช้เวลา และทรัพย์สินขององค์กรที่ตนสังกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลที่สามทั้งทางตรงและทางอ้อม

16. เปิดเผยความสัมพันธ์กับองค์กร สถาบัน ธุรกิจภายนอกหรือความสัมพันธ์ทางเครือญาติ เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

17. ไม่กระทำการใด ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง และการดำเนินการขององค์กรที่ตนสังกัด

18. ใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบ มีเหตุผลในการปฏิบัติงานทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรที่ตนสังกัด รวมถึงนายจ้าง ผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน เจ้าของ ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

19. ไม่ปฏิบัติงานทางวิชาชีพบัญชีเกินกว่าที่รับมอบหมายจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีรายอื่น

20. ไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานของตนเกินความเป็นจริง ไม่โอ้อวดหรือเปรียบเทียบตนหรือองค์กรที่ตนสังกัดอยู่กับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านเดียวกันรายอื่นหรือองค์กรที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านเดียวกันรายอื่นสังกัดอยู่

21. ไม่ให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์ใด ๆ เพื่อเป็นการจูงใจให้บุคคลอื่นแนะนำหรือจัดหางานวิชาชีพบัญชีมาให้ตน

22. ไม่เรียกรับหรือรับทรัพย์สินหรือประโยชน์จากบุคคลใดเมื่อบุคคลนั้นได้รับงานจากการแนะนำหรือการจัดหางานของตนในฐานะที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีขององค์กรนั้น

23. ไม่กำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนในการให้บริการวิชาชีพบัญชีโดยมิได้คำนึงถึงลักษณะ ความเสี่ยง ความซับซ้อนและปริมาณของงานที่ตนให้บริการหรือมีส่วนร่วมในการให้บริการวิชาชีพบัญชี

24. ประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ถูกต้องที่ควร สำนึกในหน้าที่และไม่ปฏิบัติตนในลักษณะที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี

25. ไม่มีส่วนได้เสียในงานที่ตนประกอบวิชาชีพ นอกจากค่าตอบแทนที่ได้รับจากการประกอบวิชาชีพนั้น

26. ใช้ดุลยพินิจบนหลักฐานที่เชื่อถือได้โดยปราศจากความมีอคติและความลำเอียง

27. ใช้ดุลยพินิจอย่างเที่ยงธรรมโดยหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์หรือสถานการณ์ใด ๆ ที่อาจทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่สามารถปฏิบัติงานได้โดยโปร่งใส อีสุภะและซื่อสัตย์สุจริต

28. ปฏิบัติงานตรงตามหลักฐานที่เป็นจริง

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ต่อลาภ สุขพันธ์ (2546) ได้ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง พบว่า คุณสมบัติของนักบัญชีที่เจ้าของหรือผู้บริหารสถานประกอบการส่วนใหญ่มีความพึงประสงค์มากที่สุด ด้านความรู้ความสามารถ คือ ด้านภาษาอักษรด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ คือ สามารถเขียนภาษาอังกฤษได้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม คือ มีความรับผิดชอบ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ คือ ไม่ละทิ้งงานโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร นอกจากนั้นยังต้องการนักบัญชีที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นพื้นฐานด้านคุณวุฒิของผู้ทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 และต้องมีความรู้และความรู้และความสามารถด้านการบัญชีและบัญชีหนี้สินสามารถใช้เครื่องใช้สำนักงานและคอมพิวเตอร์ได้อย่างดี มีความรับผิดชอบในงานที่ทำ และยังได้เสนอแนะให้สถาบันการศึกษาผลิตบัณฑิตทางการบัญชีโดยเน้นที่ความมีคุณภาพมากกว่าปริมาณของบัณฑิต รวมทั้งควรเสริมสร้างความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีและด้านภาษาให้มากขึ้นตลอดจนแทรกคุณธรรมจริยธรรมแก่บัณฑิตด้วย

สุวรรณ เหลาเจริญเดช (2546) ได้ศึกษาคุณสมบัติเฉพาะที่สำคัญของผู้ทำบัญชี และเพื่อประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในวิชาชีพของผู้ทำบัญชีจังหวัดมหาสารคาม ตามแนวปฏิบัติทางการศึกษาระหว่างประเทศ (International Education Guidelines - IEG) ฉบับที่ 9 จากกลุ่มตัวอย่างผู้ทำบัญชีที่เข้ารับการฝึกอบรมผู้ทำบัญชีเพื่อให้มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 ด้าน คือ ความสามารถด้านการทำงานวิชาชีพบัญชีและความสามารถด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชีและเรื่องที่เกี่ยวข้อง พบว่า ความสามารถด้านการทำงานวิชาชีพบัญชีอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประกอบด้วย ความรู้และความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการสื่อสาร ด้านการแก้ไขปัญหาด้วยเหตุผล ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาและตัดสินใจในเหตุการณ์ธุรกิจที่ซับซ้อนได้ดีเท่าที่ควร ประกอบกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ทำบัญชีที่ละเลยการติดตามข้อมูลข่าวสารจึงไม่สามารถนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีที่

เป็นสาระสำคัญเพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารในการตัดสินใจได้ ในด้านความสามารถด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชีและเรื่องที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประกอบด้วย ความรู้เฉพาะด้านการบัญชีและความรู้ที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารและการจัดการทั่วไป ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านความรู้ทั่วไปได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในเหตุการณ์โลกปัจจุบัน การติดตามและสนใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมโลก ความคิดในเชิงสร้างสรรค์ และคิดอย่างมีเหตุมีผล และความรู้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จึงต้องให้ผู้ทำบัญชีไปเพิ่มพูนหาความรู้ทางด้านมาตรฐานการบัญชี การควบคุมและการตรวจสอบภายใน กฎหมายธุรกิจ และความรู้ที่เกี่ยวข้อง

อนุรักษ์ ทองสุโขวงศ์ และคณะ (2547) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะของนักบัญชีที่ธุรกิจในจังหวัดขอนแก่นต้องการ พบว่า ด้านคุณสมบัติทั่วไปของผู้ทำบัญชีธุรกิจทุกประเภทมีความต้องการผู้ทำบัญชีที่มีคุณสมบัติทั่วไปไม่แตกต่างกัน โดยมีความต้องการผู้ทำบัญชีเพศหญิง อายุระหว่าง 26-30 ปี (ยกเว้นธุรกิจอุตสาหกรรมที่ต้องการอายุระหว่าง 31- 35 ปี) มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 2-3 ปี มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี และไม่สนใจว่าจะจบจากสถาบันการศึกษาใด ด้านคุณสมบัติเฉพาะ ความรู้ และความชำนาญของผู้ทำบัญชีธุรกิจอุตสาหกรรม ธุรกิจพาณิชย์-กรรมและธุรกิจบริการ มีความต้องการผู้ทำบัญชีที่มีคุณลักษณะเฉพาะแตกต่างกัน แสดงลำดับความสำคัญและความต้องการ ธุรกิจในเขตจังหวัดขอนแก่นมีความต้องการ ผู้ทำบัญชีเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เนื่องจากลักษณะเฉพาะของเพศหญิงที่มีความละเอียด และรอบคอบมากกว่าซึ่งถือเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นในการปฏิบัติงานด้านการบัญชี ในส่วนของอายุ ต้องการผู้ทำบัญชีระหว่าง 26 - 30 ปี ยกเว้นธุรกิจอุตสาหกรรมที่ต้องการอายุระหว่าง 31 - 35 ปี เนื่องจากลักษณะเฉพาะของธุรกิจอุตสาหกรรมมีกระบวนการนำสินค้า/วัตถุดิบมาผลิตหรือเปลี่ยนสภาพก่อนนำออกจำหน่าย จึงต้องอาศัยวุฒิภาวะในการประสานงานภายในองค์กรกับทุกหน่วยงานมากกว่าธุรกิจอื่น พร้อมทั้งต้องการผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานโดยรวมระหว่าง 2 - 3 ปี มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 (กำหนดให้ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่มีทุนจดทะเบียน 5 ล้าน ขึ้นไป สินทรัพย์รวม 30 ล้านขึ้นไป รายได้ 30 ล้านขึ้นไป รวมถึงบริษัทต่าง ๆ ต้องมีผู้ทำบัญชีในระดับปริญญาตรีทางการบัญชี) โดยไม่สนใจว่าจะจบจากสถาบันการศึกษาใดสำหรับคุณสมบัติเฉพาะ ความรู้ และความชำนาญ ธุรกิจมีความต้องการมาก โดยมีข้อพิจารณาที่สำคัญที่สุดเกี่ยวกับการเลือกสรรผู้ทำบัญชีเข้าทำงานในองค์กรในตำแหน่งผู้ทำบัญชี คือ ต้องมีคุณธรรมความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต และสามารถรักษาความลับของธุรกิจ ซึ่งคุณสมบัตินี้เป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับเงินจำนวนมากอย่างเช่น งานด้านบัญชีและการเงินธุรกิจอุตสาหกรรม ธุรกิจพาณิชย์กรรมและธุรกิจบริการ ต้องการผู้ทำบัญชีที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน เนื่องจากลักษณะของธุรกิจและการดำเนินงานต่างกัน ดังนั้นการเลือกสรรบุคลากรที่มีคุณภาพ เหมาะสมกับตำแหน่งงานย่อมทำให้องค์กรนั้นบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้

อย่างไรก็ตามการเลือกสรรคนที่เหมาะสมไม่ใช่เรื่องง่าย การคัดเลือกคนผิดหรือการตัดสินใจสร้างตำแหน่งงานผิดจะทำให้เกิดการสูญเสียค่า สิ้นเปลืองทรัพยากรขององค์กรได้มาก และอาจจะมากกว่า การที่ไม่มีตำแหน่งนั้น ๆ เกิดขึ้นในองค์กร ดังนั้น การเลือกสรรหรือการบรรจุบุคคลเข้าทำงานที่เหมาะสมจึงต้องอาศัยการวิเคราะห์งาน (Job Analysis) และวางแผนงานอย่างถี่ถ้วน ซึ่งการคัดเลือกบุคลากรนั้นนอกจากต้องพิจารณาความรู้ความสามารถและประสบการณ์แล้ว ยังต้องพิจารณาถึงคุณสมบัติเฉพาะบุคคล หรือ ลักษณะบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับงานเป็นสำคัญ ผู้ทำบัญชีถือเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญบุคคลหนึ่งขององค์กร นอกจากนำเสนอข้อมูลต่อบุคคลภายนอกแล้ว ต้องนำเสนอข้อมูลแก่ผู้บริหารเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและช่วยในการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ผู้ทำบัญชีจึงต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และต้องตระหนักเสมอว่าไม่มีวิชาชีพใดที่หยุดนิ่ง การพัฒนาเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ต้องก้าวให้ทันกับความเจริญเติบโตและการเปลี่ยนแปลง ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.5 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 42.5 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.5 อายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.3 อายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.4 อายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.8 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60.2 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 24.7 ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 15.1 ตำแหน่งในองค์กรส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 49.5 ตำแหน่งอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 41.9 ผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 8.6 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.6 มีประสบการณ์ทำงาน 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.7 มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.3 และมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.4 2) สถานประกอบการส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจประเภทจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภค คิดเป็นร้อยละ 30.6 ธุรกิจวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์การเกษตร คิดเป็นร้อยละ 24.2 ธุรกิจก่อสร้างและวัสดุภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 19.4 ธุรกิจประเภทอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 13.4 ธุรกิจสังหาริมทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 8.1 และธุรกิจการขนส่ง คิดเป็นร้อยละ 4.3 ส่วนใหญ่มีทุนจดทะเบียน 1 - 5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 64.5 ทุนจดทะเบียน ต่ำกว่า 1 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 20.4 และทุนจดทะเบียน 5 - 10 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 15.1 ส่วนใหญ่มีจำนวนบุคลากรในแผนกบัญชีต่ำกว่า 10 คน คิดเป็นร้อยละ 84.9 และจำนวนบุคลากรในแผนกบัญชี 11 - 15 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 ส่วนใหญ่มีวิธีการคัดเลือกบุคลากรในแผนกบัญชีเข้ามาปฏิบัติงานด้วยวิธีการสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 97.3 และการสอบสัมภาษณ์คิดเป็นร้อยละ 2.7 3) คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ/ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีระดับความต้องการของสถานประกอบการในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความรู้ความสามารถทางการบัญชี/ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีระดับความต้องการของสถานประกอบการในภาพรวม อยู่ในระดับมากและด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ มีระดับความต้องการของสถานประกอบการในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง

ศรัณย์ ชูเกียรติ และ ประจิด หาวัตร (2548) ได้ศึกษาถึงกิจกรรมงานที่นักบัญชีบริหารทำ แนวโน้มความสำคัญของงาน และความรู้และความสามารถ ความรู้ คุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับนักบัญชี โดยสุ่มตัวอย่างจากผู้จัดการบัญชีของบริษัทขนาดใหญ่ในอุตสาหกรรมผู้ผลิตสินค้าที่ติดอันดับบริษัทขนาดใหญ่ที่สุด 1,000 อันดับแรกของประเทศไทยตามขนาดของรายได้ พบว่า ความรู้และความสามารถความรู้และคุณสมบัติที่นักบัญชีบริหารควรมีเรียงตามอันดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ความรู้และความสามารถการวิเคราะห์งบการเงิน รายงานทางการเงินต่าง ๆ ความรู้และความสามารถและความรู้ทางบัญชีและภาษีอากร ความรู้และความสามารถและความรู้ทางธุรกิจ ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีเหตุผล รู้จักแก้ไขปัญหาและขวนขวายหาความรู้ ความรู้และความสามารถในการตัดสินใจ การเป็นผู้นำ การให้คำปรึกษาแนะนำในงาน ความรู้และความสามารถการสื่อสารด้วยภาษาไทย ความรู้และความสามารถการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้อง ความรู้และความสามารถการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษตามลำดับ นอกจากนี้ได้เสนอแนะว่า การเป็นนักบัญชีบริหารที่ประสบความสำเร็จนั้นต้องการมากกว่าความรู้และเชี่ยวชาญทางบัญชี เพราะแม้ว่าความรู้และความรู้และความสามารถด้านการบัญชี ภาษีอากร และการวิเคราะห์ข้อมูลทางการบัญชียังมีความสำคัญอย่างมากต่อการปฏิบัติงาน แต่ความรู้ด้านการบริหารธุรกิจ การมีวิสัยทัศน์ความสามารถในการตัดสินใจ การแก้ปัญหาและลดความขัดแย้งก็มีความสำคัญใกล้เคียงกันกับความรู้และความรู้และความสามารถด้านการบัญชี ยิ่งกว่านั้นความรู้และความสามารถเหล่านี้มีแนวโน้มว่าจะมีความสำคัญเพิ่มขึ้นในระยะเวลา 5 ปีข้างหน้า เช่น การปรับปรุงกระบวนการทำงาน การวางแผนเชิงกลยุทธ์ในระยะยาว การจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการทำอะไรจากลูกค้าและสินค้า และการเป็นที่ปรึกษาให้หน่วยงานภายในองค์กรซึ่งนักบัญชีบริหารจำเป็นต้องมีความรู้และความสามารถด้านการติดต่อสื่อสารและมีมนุษยสัมพันธ์ เนื่องจากงานเหล่านี้เป็นงานที่ต้องอาศัยความรู้ทางการบริหารและความรู้และความสามารถส่วนบุคคลในการติดต่อสื่อสาร ดังนั้นสถาบันการศึกษาที่มีการสอนบัญชีควรพัฒนาหลักสูตรในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทให้มีวิชาที่ช่วยเสริมสร้างความรู้และความสามารถและความรู้ข้างต้นในระดับที่มากขึ้น

ไฉไล พงศ์อุดมกุล (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการในเขตจังหวัดร้อยเอ็ดพบว่า ผู้ประกอบการ มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการจดบันทึกรายการค้าให้เป็นระเบียบแบบแผน เช่น กิจการมี การจัดเก็บเอกสารที่บันทึกบัญชีแล้วอย่างเหมาะสมและปลอดภัยมีการนำเอกสารไปบันทึกรายการค้า โดยเรียงตามลำดับวันที่ที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ทำบัญชีไว้ อย่างรัดกุม และมีการบันทึกบัญชีตามเอกสารหลักฐานที่เชื่อถือได้ เป็นต้น ด้านการแสดงผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน เช่น กิจการได้มีการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับ การวิเคราะห์ต้นทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการ

จัดทำงบประมาณเพื่อใช้ เปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงและมีการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการพิจารณาจัดหาแหล่ง เงินทุนให้เหมาะสมกับแหล่งใช้ไป เป็นต้น ด้านการป้องกันการทุจริตและการสูญหายของสินทรัพย์เช่น กิจการมีการเปรียบเทียบใบนำฝากกับเงินรับประจำวันตามสมุดรับเงินอย่างสม่ำเสมอ มีการสอบทาน ความถูกต้องของรายการค้าโดยทุกรายการต้องผ่านการอนุมัติจากผู้มีอำนาจ และมีการตรวจนับเงินสด คงเหลือในมือเพื่อเปรียบเทียบกับยอดคงเหลือในบัญชีเงินสด ณ วันสิ้นงวดทุกงวด เป็นต้น อยู่ในระดับ ปานกลางคือ ด้านเป็นแหล่งข้อมูลทางการเงิน เช่น กิจการมีการใช้ข้อมูลทางการเงินที่แสดงถึงความมั่นคงของกิจการเพื่อสร้างขวัญกำลังใจและจูงใจให้พนักงานทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้ข้อมูลทางการเงินประกอบการพิจารณาขอสินเชื่อจากเจ้าหนี้ต่างๆ ของธุรกิจในการขยายโครงการของกิจการ ในอนาคต และมีการใช้ข้อมูลทางการเงินที่แสดงฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานเพื่อสร้างความ เชื่อมั่นให้แก่พนักงานและจูงใจให้เกิดการร่วมลงทุนในกิจการ เป็นต้น ผู้ประกอบการที่มีระยะเวลาใน การดำเนินงานแตกต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีโดยรวม และรายได้ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ผู้ประกอบการที่มีจำนวนพนักงาน และขนาดของสินทรัพย์แตกต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการ จัดทำบัญชีโดยรวม ด้านการป้องกันการทุจริตและการสูญหายของสินทรัพย์ และด้านเป็นแหล่งข้อมูล ทางการเงินแตกต่างกัน ผู้ประกอบการที่มีจำนวนทุนจดทะเบียนแตกต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการ จัดทำบัญชีโดยรวม ด้านการจดบันทึก รายการค้าให้เป็นระเบียบแบบแผน ด้านการแสดงผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน ด้านการป้องกันการทุจริตและการสูญหายของสินทรัพย์และด้านเป็น แหล่งข้อมูลทางการเงินแตกต่างกัน ผู้ประกอบการที่มียอดขายต่อปี แตกต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการ จัดทำบัญชี ด้านการปฏิบัติตาม ข้อบังคับของกฎหมายและการคำนวณภาษีแตกต่างกัน ($P < .05$) โดย สรุป ผู้ประกอบการในเขต จังหวัดร้อยเอ็ดมีการจัดทำบัญชี โดยมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้ประกอบการสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้เป็นข้อมูลและ แนวทางในการ พัฒนาการจัดทำบัญชีให้มีความถูกต้องและเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการกำหนดแผน

กลยุทธ์หรือใช้ในการวางแผนการดำเนินงาน ควบคุมการปฏิบัติงาน และเป็นประโยชน์ต่อ ผู้ประกอบการ ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ เพื่อสร้างข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน และเป็นแหล่ง สารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อผู้สนใจภายนอกอันจะส่งผลดีแก่ภาพลักษณ์ขององค์กร

กรณีการ ลำลือ (2553) ได้ศึกษาเรื่องคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการใน จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า คุณสมบัติของนักบัญชีในทักษะทางวิชาชีพที่ผู้ประกอบการพึง ประสงค์ในระดับมาก ด้านทักษะทางปัญญา ได้แก่ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวข้องกับการทำบัญชีใน ด้าน การคำนวณต้นทุน ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าทำงาน ได้แก่ มีความสามารถวัด/ คำนวณมูลค่า สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่ายได้อย่างถูกต้อง ทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ได้แก่ มีทักษะหรือ ความชำนาญในการจัดการตนเอง เช่น การควบคุมอารมณ์ให้คงที่เมื่อประสบ

ปัญหาที่งาน เพื่อน ร่วมงาน หรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ได้แก่ สามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง และทักษะทางการบริหาร องค์กรและการจัดการธุรกิจ ได้แก่ มีความสามารถจัดแบ่งหน้าที่งานและมีภาวะเป็นผู้นำ

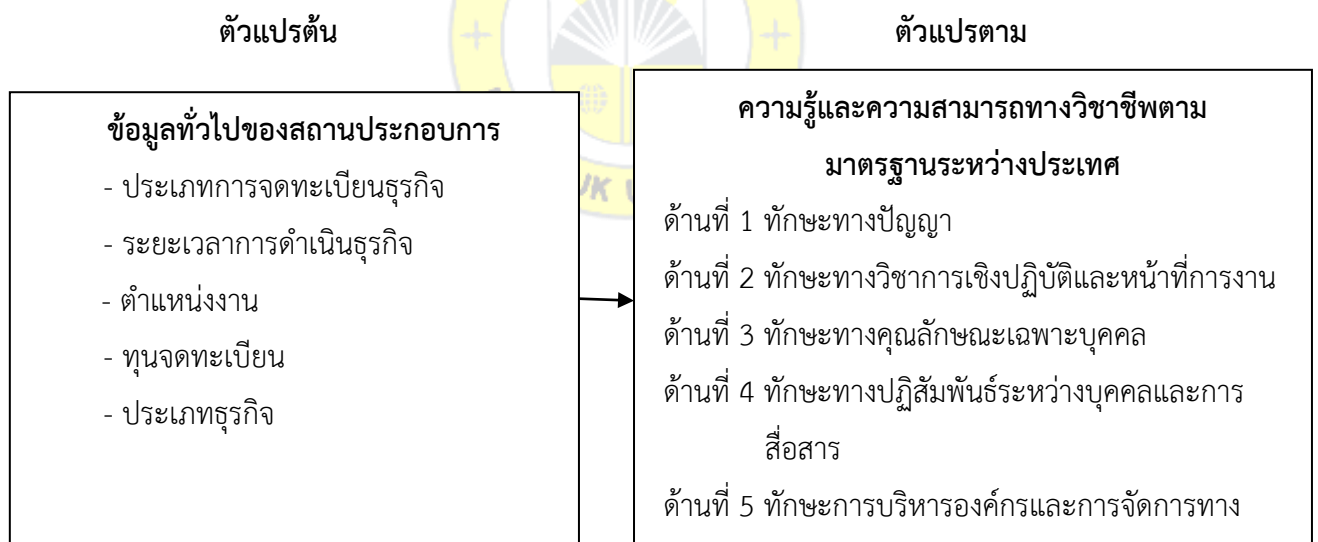
ปาลวิ เชาวน์พานิช และอนุชา พุฒิกุลสาคร (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะผู้ทำบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการธุรกิจในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ พบว่าคุณลักษณะผู้ทำบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการธุรกิจที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการธุรกิจโดยรวมนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความชำนาญของผู้ทำบัญชีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านคุณค่าทางวิชาชีพ ส่วนด้านความรู้ของผู้ทำบัญชีมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้ทำบัญชีที่พึงประสงค์โดยรวม และรายด้านทั้ง 5 ด้านของผู้ประกอบการธุรกิจที่พึงประสงค์ในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกัน ผู้ประกอบการธุรกิจมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณลักษณะผู้ทำบัญชีที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้ทำบัญชีควรให้ความสำคัญในการพัฒนาความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในวิชาชีพ เพื่อให้การจัดทำบัญชีมีความถูกต้อง ตามหลักการบัญชีที่ยอมรับ

รัตนา วงศ์มีเดือน (2555) ได้กล่าวไว้ว่า นักบัญชีเป็นผู้ช่วยผู้บริหารที่สำคัญมาก ซึ่งไม่ว่าธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ ต่างต้องเผชิญกับสภาพการแข่งขันทางการค้าที่แตกต่างกันจากอดีตเป็นอย่างมาก โดยเป็นที่ยอมรับของลูกค้า ธุรกิจเอสเอ็มอีที่ต้องการพัฒนาธุรกิจให้มีความเข้มแข็งสามารถยืนอยู่ในธุรกิจได้อย่างมั่นคง และยั่งยืน ต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่ทันสมัย หูตากร้างขวาง รู้เท่าทันความเคลื่อนไหวของธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องรู้ข้อมูลลูกค้าแต่ละรายและรักษาความพึงพอใจของลูกค้าไว้ได้ตลอดไป เป็นหน้าที่สำคัญที่ผู้บริหารในแต่ละองค์กรต้องจัดการ หากกิจการมีระบบสารสนเทศทางการบัญชีการเงินที่ดี มีความทันสมัย ตอบสนองความต้องการของผู้บริหารได้ตลอดเวลา มีความถูกต้องมีรายละเอียดในเรื่องต่างๆอย่างสมบูรณ์ พร้อมทั้งข้อมูลแวดล้อมของคู่แข่งหรือภาวะการณ์ที่เชื่อมโยงต่อการตัดสินใจ จะช่วยผู้บริหารมีการบริหารอย่างมีทิศทาง และสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆได้ทัน่วงที หลายฝ่ายมองว่าการจัดทำรายงานทางการเงินเป็นสิ่งที่บิดเบือนความจริงและส่งผลเสียหายต่อผู้ใช้บริการเงินอย่างมาก รัฐบาลได้พยายามแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆในการจัดทำรายงานทางการเงินให้ครอบคลุมและเกิดประโยชน์ต่อกิจการอย่างแท้จริง ตลอดจนได้กำหนดคุณสมบัติและหน้าที่ของผู้ทำบัญชีและผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีไว้อย่างเหมาะสม ตามพระราชบัญญัติการบัญชีฉบับปัจจุบัน (พ.ศ.2543) ทั้งนี้อาจทำให้เกิดการโต้แย้งจากกิจการเล็กที่ได้รับความเดือดร้อนในช่วงแรก ที่ต้องมีการจ้างพนักงานใหม่ หรือต้องส่งพนักงานที่ไม่มีคุณสมบัติที่ถูกต้องเข้ารับการอบรมจากกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่จะสามารถทำบัญชีได้อย่างมีคุณภาพต่อไปได้อีกสักระยะหนึ่งก่อนที่จะต้องไปเรียนเพิ่มเติมเพื่อให้มีคุณสมบัติตามที่

กฎหมายกำหนดไว้ การที่รัฐออกกฎหมายเช่นนี้ เพื่อเป็นการช่วยเหลือกิจการในทางอ้อม ให้สามารถจัดทำรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพ เพื่อที่จะรับข้อมูลที่สามารถช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจได้ถูกต้อง ทันท่วงทีก่อนที่จะไม่สามารถแก้ไขอะไรได้ ถึงแม้ว่านักบัญชีจะไม่ใช่งานสร้างยอดขายแต่นับว่าเป็นงานที่ช่วยสนับสนุนทางอ้อมทางการเงินที่นำไปสู่การเพิ่มยอดขาย และเพิ่มกำไร ซึ่งเจ้าของธุรกิจทั้งหลายไม่ควรละเลย โดยมอบหมายงานให้เพียงสำนักงานบัญชีที่รับจ้างจัดทำงบการเงินเพียงเพื่อส่งให้หน่วยงานราชการตามกำหนดของกฎหมายเท่านั้น แต่ควรให้ความสนใจในการจัดหานักบัญชีที่มีคุณภาพ ประจำสำนักงาน เพื่อช่วยในการจัดทำรายงานสำคัญสำหรับการบริหารที่สร้างความได้เปรียบและสร้างความสำเร็จในระยะยาว

งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการทราบถึงความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศในสถานประกอบการ ในเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี โดยผ่านความคิดเห็นของผู้บริหารทางบัญชีต่อความรู้และความสามารถด้านความรู้ความสามารถที่มีผลต่อวิชาชีพบัญชี ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงทักษะความรู้ความสามารถของนักบัญชีในแต่ละด้านเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลและพัฒนาในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการในอนาคต

2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย



ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี เกี่ยวกับความรู้และความสามารถของนักบัญชี ใน 5 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ทางปัญญา ด้านที่ 2 ทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน ด้านที่ 3 ทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านที่ 4 ทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ด้านที่ 5 ความรู้และความสามารถในการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ โดยผู้วิจัยแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร ในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้ประกอบการ ที่ขออนุญาตประกอบกิจการในพื้นที่เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี โดยจดทะเบียนในรูปนิติบุคคล ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล บริษัทจำกัด และบริษัทมหาชน (จำกัด) จำนวนประชากร 3,478 แห่ง (ที่มา: สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า จ.นนทบุรี ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2559)

2. ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) จำนวน 350 ราย โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

กำหนดให้ N = จำนวนประชากร

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง = 5%

ดังนั้นขนาดตัวอย่างของการศึกษานี้เป็นดังนี้

$$n = \frac{3,478}{1+3,478(0.05)^2}$$

$$= 350 \text{ ราย}$$

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง สำหรับผู้บริหารของสถานประกอบการในเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

2) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชี

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม แบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale)

ขั้นตอนที่ 3 สร้างคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาในแต่ละส่วน เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 4 สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามปลายปิดและแบบสอบถามปลายเปิดโดยแบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านความรู้และความสามารถทางวิชาชีพตามแนวทางที่กำหนดโดยมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 (International Education Standards for Professional Accountants: IES3 Professional Skills) โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ปัญญา

ด้านที่ 2 วิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน

ด้านที่ 3 คุณลักษณะเฉพาะบุคคล

ด้านที่ 4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร

ด้านที่ 5 การบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ

โดยแบบสอบถามส่วนที่ 2 เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ ซึ่งกำหนดคะแนนไว้ดังนี้

ระดับความสำคัญน้อยที่สุด	ให้คะแนนเป็น 1
ระดับความสำคัญน้อย	ให้คะแนนเป็น 2
ระดับความสำคัญปานกลาง	ให้คะแนนเป็น 3
ระดับความสำคัญมาก	ให้คะแนนเป็น 4
ระดับความสำคัญน้อยที่สุด	ให้คะแนนเป็น 5

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 5 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยพิจารณาความถูกต้องของแบบสอบถามเพื่อให้เหมาะสำหรับการนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา กับข้อมูลที่จัดเก็บ (Index of item Objective Congruence: IOC) จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน หลังจากนั้นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาถึงความเห็นเกี่ยวกับคำถามว่ามีความสอดคล้องของเนื้อหาดังกล่าวหรือไม่ ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้ดังนี้

ให้คะแนน	+1	ถ้าเห็นว่าคำถามสอดคล้อง
ให้คะแนน	0	ถ้าเห็นว่าคำถามไม่แน่ใจ
ให้คะแนน	-1	ถ้าเห็นว่าคำถามไม่สอดคล้อง

การคำนวณหาค่า IOC จากสูตร

$$IOC = \sum R / N$$

เมื่อ	IOC	คือ	ดัชนีความสอดคล้อง
	R	คือ	คะแนนความคิดเห็น
	N	คือ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าได้ค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่า 0.5 ถือแบบสอบถามว่าอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ ถ้าต่ำกว่าจะต้องมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** จากการเก็บแบบสอบถามผู้ประกอบการ ในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

2) **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** จากหนังสือ วารสาร เอกสารทางวิชาการ สิ่งพิมพ์ อิเล็กทรอนิกส์ งานวิจัยและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม แบ่งได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในกิจการ ประกอบด้วย

- ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีที่ปฏิบัติงาน ในกิจการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

- ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในกิจการ จำแนกตามวิธีการส่งเสริมความรู้และความสามารถทางวิชาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างตัวแปร 2 ตัวที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent-Sample T-test) และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

- ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในกิจการ จำแนกตามลักษณะทั่วไปของกิจการที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานอยู่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) การศึกษาเรื่องการวัดความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีในครั้งนี้ ใช้คำถามลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยในแต่ละระดับมีเกณฑ์ การให้คะแนนดังนี้

ระดับคะแนนความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชี

ระดับความสำคัญน้อยที่สุด	ให้คะแนนเป็น 1
ระดับความสำคัญน้อย	ให้คะแนนเป็น 2
ระดับความสำคัญปานกลาง	ให้คะแนนเป็น 3
ระดับความสำคัญมาก	ให้คะแนนเป็น 4
ระดับความสำคัญน้อยที่สุด	ให้คะแนนเป็น 5

การคำนวณช่วงค่าเฉลี่ยเพื่อวิเคราะห์แปลผลแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.50 – 5.00	มากที่สุด
3.50 – 4.49	มาก
2.50 – 3.49	ปานกลาง
1.50 – 2.49	น้อย
1.00 – 1.49	น้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ส่วนตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการศึกษา

4.1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 350 คน ส่วนใหญ่จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด ร้อยละ 64.30 ระยะเวลาการดำเนินงาน 6 – 10 ปี ร้อยละ 34.60 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งผู้จัดการ ร้อยละ 67.40 ทุนจดทะเบียน มากกว่า 1,500,000 บาท ร้อยละ 70.00 และส่วนใหญ่เป็นธุรกิจเกี่ยวกับการบริการ ร้อยละ 36.00 รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทการจดทะเบียน		
ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	13	3.70
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	24	6.90
บริษัทจำกัด	225	64.30
บริษัทจำกัด (มหาชน)	88	25.10
รวม	350	100.00

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลทั่วไป (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาการดำเนินงาน		
ไม่เกิน 5 ปี	45	12.90
6-10 ปี	121	34.60
11-15 ปี	18	5.10
มากกว่า 15 ปี	166	47.40
รวม	350	100.00
ตำแหน่งงาน		
ผู้จัดการ	236	67.40
รองผู้จัดการ	55	15.70
หัวหน้างาน	59	16.90
รวม	350	100.00
ทุนจดทะเบียน		
น้อยกว่า 500,000 บาท	45	12.90
500,001-1,000,000 บาท	44	12.60
1,000,001-1,500,000 บาท	16	4.60
มากกว่า 1,500,000 บาท	245	70.00
รวม	350	100.00
ประเภทธุรกิจ		
การบริการ	126	36.00
การผลิต	97	27.70
การจัดจำหน่าย	48	13.70
การผลิต/จัดจำหน่าย	79	22.60
รวม	350	100.00

4.2 ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

การวิเคราะห์ความรู้ความสามารถของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จะทำการวิเคราะห์โดยใช้ความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่ใช้นักบัญชี เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และชี้วัดระดับความสามารถ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักบัญชีในสถานประกอบการเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm SD$ เท่ากับ 3.87 ± 0.47) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทักษะที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความสามารถสูงสุดคือ ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm SD$ เท่ากับ 4.12 ± 0.47) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของพนักงานบัญชีในกิจการ

ทักษะวิชาชีพพนักงานบัญชี	\bar{X}	SD
ทักษะทางปัญญา	3.85	0.59
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน	4.12	0.47
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	3.76	0.60
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	3.95	0.49
ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ	3.68	0.56
รวมทักษะ 5 ด้าน	3.87	0.47

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักบัญชีในสถานประกอบการเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ ด้านทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm SD$ เท่ากับ 3.85 ± 0.59) โดยทักษะย่อยที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความสามารถสูงสุดคือ ทักษะมีความสามารถตัดสินใจได้ว่าควรใช้แหล่งข้อมูลใดเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานเช่นจากคนสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm SD$ เท่ากับ 3.95 ± 0.75) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ร้อยละความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของพนักงานบัญชีในกิจการ ด้านทักษะทางปัญญา

ด้านทักษะทางปัญญา	ร้อยละระดับคิดเห็น					\bar{X}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1. มีความสามารถตัดสินใจได้ว่าควรใช้แหล่งข้อมูลใดเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานเช่นจากคนสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์	25.14	44.29	30.57	-	-	3.95	0.75
2. มีความสามารถที่จะสอบถามวิจัยคิดเชิงเหตุผลและเคราะห์เช่นเมื่อมีปัญหาหรือข้อสงสัยเกิดขึ้นมีการซักถามและทำการคิดเชิงเหตุผลเพื่อหาทางแก้ไขปัญหานั้น	14.86	52.29	32.86	-	-	3.82	0.67
3. มีความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหที่ไม่เคยเจอมาก่อน	14.86	48.29	36.86	-	-	3.78	0.69
ภาพรวม						3.85	0.59

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักบัญชีในสถานประกอบการเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm SD$ เท่ากับ 4.12 ± 0.47) โดยทักษะย่อยที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความสามารถสูงสุดคือ ทักษะมีความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm SD$ เท่ากับ 4.25 ± 0.55) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ร้อยละความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของพนักงานบัญชีในกิจการ ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติ และหน้าที่การงาน

ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน	ร้อยละระดับคิดเห็น					\bar{X}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1. มีความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ)	30.57	63.71	5.71	-	-	4.25	0.55
2. มีความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่นการใช้ Word Excel PowerPoint หรือการสืบค้นข้อมูลผ่านระบบ Internet มาช่วยในการปฏิบัติงาน	29.71	53.14	17.14	-	-	4.13	0.67
3. มีความสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงของการปฏิบัติงานบัญชีเช่นความผิดพลาดของการบันทึกบัญชีหรือปัญหาจากระบบการควบคุมภายในและจัดการลดความเสี่ยงเหล่านั้นได้	17.71	78.29	4.00	-	-	4.14	0.45
4. มีความสามารถวัด/คำนวณมูลค่าของทรัพย์สินทางเศรษฐกิจและแสดงรายการ เช่นสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ค่าใช้จ่ายได้อย่างถูกต้อง	25.14	54.00	20.86	-	-	4.04	0.68
5. มีความสามารถจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินในรูปแบบที่ง่ายต่อความเข้าใจ	12.57	81.43	6.00	-	-	4.07	0.43
ภาพรวม						4.12	0.47

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักบัญชีในสถานประกอบการเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm SD$ เท่ากับ 3.76 ± 0.60) โดยทักษะย่อยที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความสามารถสูงสุดคือ ทักษะมีความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm SD$ เท่ากับ 4.01 ± 0.75) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ร้อยละความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของพนักงานบัญชีในกิจการ ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล

ด้านทักษะทางคุณลักษณะ เฉพาะบุคคล	ร้อยละระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1. มีความคิดริเริ่มมีความสามารถโน้มน้าวผู้อื่นให้ปฏิบัติตามและมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง	12.86	51.71	35.43	-	-	3.77	0.66
2. มีความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัดและจัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา	7.14	31.14	61.71	-	-	3.45	0.63
3. มีความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง	19.43	41.71	38.29	0.57	-	3.80	0.75
4. มีความสามารถพิจารณาปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพจรรยาบรรณและทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจ	18.57	40.57	40.86	-	-	3.78	0.74
5. มีความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี	28.57	43.43	28.00	-	-	4.01	0.75
ภาพรวม						3.76	0.60

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักบัญชีในสถานประกอบการเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm SD$ เท่ากับ 3.95 ± 0.49) โดยทักษะย่อยที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความสามารถสูงสุดคือ มีความสามารถทำงานเป็นทีมเช่นการให้ความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุนให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือแสดงบทบาทผู้นำผู้ตามได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm SD$ เท่ากับ 4.17 ± 0.45) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ร้อยละความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของพนักงานบัญชีในกิจการ ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร

ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	ร้อยละระดับคิดเห็น					\bar{X}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1. มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง	22.86	33.14	44.00	-	-	3.79	0.79
2. มีความสามารถทำงานเป็นทีมเช่นการให้ความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุนให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือแสดงบทบาทผู้นำผู้ตามได้อย่างเหมาะสม	20.00	77.14	2.86	-	-	4.17	0.45
3. มีความสามารถทำงานร่วมกันกับบุคคลที่ต่างวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกันได้	8.00	76.86	15.14	-	-	3.93	0.48
4. มีความสามารถในการนำเสนอการพูดคุย การรายงานและการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพผ่านการเขียนและพูด ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	19.71	50.57	29.71	-	-	3.90	0.70
ภาพรวม						3.95	0.49

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักบัญชีในสถานประกอบการเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ ด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm SD$ เท่ากับ 3.68 ± 0.56) โดยทักษะย่อยที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความสามารถสูงสุดคือ มีความสามารถที่จะจัดแบ่งหน้าที่ที่มีความสามารถสูงใจและพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm SD$ เท่ากับ 3.80 ± 0.50) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ร้อยละความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของพนักงานบัญชีในกิจการ ด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ

ด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ	ร้อยละระดับคิดเห็น					\bar{X}	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1. มีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์การบริหารโครงการการบริหารงานบุคคลและทรัพยากร	12.8 6	35.1 4	38.5 7	13.4 3	-	3.47	0.88
2. มีความสามารถที่จะจัดแบ่งหน้าที่ที่มีความสามารถสนใจและพัฒนาบุคลากร	4.29	71.1 4	24.5 7	-	-	3.80	0.50
3. มีภาวะความเป็นผู้นำเช่นมีความสามารถจูงใจให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้	4.29	68.5 7	27.1 4	-	-	3.77	0.51
ภาพรวม						3.6 8	0.5 6

4.3 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักบัญชีในสถานประกอบการที่จดทะเบียนธุรกิจแตกต่างกัน มีความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.000 < 0.01$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละทักษะ พบว่า นักบัญชีในสถานประกอบการที่จดทะเบียนธุรกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.000 < 0.01$) ทุกด้านเช่นกัน รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.8

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยแล้วทำการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ต่อไป

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของนักบัญชีในกิจการ จำแนกตามประเภทการจดทะเบียนธุรกิจ

ทักษะวิชาชีพพนักงานบัญชี	การจดทะเบียน	\bar{X}	SD	F	P
ทักษะทางปัญญา	ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	3.410	0.641	50.544	0.000**
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	3.542	0.509		
	บริษัทจำกัด	4.089	0.560		
	บริษัทจำกัด (มหาชน)	3.383	0.186		

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของนักบัญชีในกิจการ จำแนกตามประเภทการจดทะเบียนธุรกิจ (ต่อ)

ทักษะวิชาชีพพนักงานบัญชี	การจดทะเบียน	\bar{X}	SD	F	P
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ การงาน	ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	3.615	0.961	9.201	0.000**
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	4.292	0.295		
	บริษัทจำกัด	4.179	0.497		
	บริษัทจำกัด (มหาชน)	4.014	0.216		
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	3.431	0.673	25.914	0.000**
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	3.942	0.509		
	บริษัทจำกัด	3.924	0.621		
	บริษัทจำกัด (มหาชน)	3.350	0.233		
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ การสื่อสาร	ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	3.289	0.488	33.874	0.000**
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	4.313	0.323		
	บริษัทจำกัด	4.061	0.505		
	บริษัทจำกัด (มหาชน)	3.653	0.199		
ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการ ทางธุรกิจ	ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	3.231	0.370	47.322	0.000**
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	3.778	0.498		
	บริษัทจำกัด	3.883	0.452		
	บริษัทจำกัด (มหาชน)	3.205	0.536		
ภาพรวม	ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	3.395	0.618	38.822	0.000**
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	3.973	0.405		
	บริษัทจำกัด	4.027	0.455		
	บริษัทจำกัด (มหาชน)	3.521	0.187		

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ความแตกต่างของทักษะแต่ละด้านระหว่างสถานประกอบการที่จดทะเบียนธุรกิจแตกต่างกันเป็นรายคู่ พบว่า ทักษะบัญชีในภาพรวม นักบัญชีในห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล มีทักษะน้อยกว่านักบัญชีนักบัญชีในห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นลบ) ส่วนนักบัญชีในห้างหุ้นส่วนจำกัด มีทักษะมากกว่านักบัญชีในบริษัทจำกัด (มหาชน) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นบวก) และนักบัญชีในบริษัทจำกัดมีทักษะมากกว่านักบัญชีในบริษัทจำกัด (มหาชน) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นบวก)

ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของนักบัญชีในกิจการ จำแนกตามประเภทการจดทะเบียนธุรกิจ เป็นรายคู่

ทักษะวิชาชีพ พนักงานบัญชี	(I) การจดทะเบียน	(J) การจดทะเบียน	Mean Difference (I-J)	P
ทักษะทางปัญญา	ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	-0.131	0.439
		บริษัทจำกัด	-0.679	0.000**
		บริษัทจำกัด (มหาชน)	0.028	0.850
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	บริษัทจำกัด	-0.547	0.000**
		บริษัทจำกัด (มหาชน)	0.159	0.162
	บริษัทจำกัด	บริษัทจำกัด (มหาชน)	0.706	0.000**
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน	ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	-0.676	0.000**
		บริษัทจำกัด	-0.563	0.000**
		บริษัทจำกัด (มหาชน)	-0.398	0.004**
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	บริษัทจำกัด	0.113	0.251
		บริษัทจำกัด (มหาชน)	0.278	0.009**
	บริษัทจำกัด	บริษัทจำกัด (มหาชน)	0.165	0.004**
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	-0.511	0.007**
		บริษัทจำกัด	-0.493	0.002**
		บริษัทจำกัด (มหาชน)	0.081	0.618
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	บริษัทจำกัด	0.018	0.877
		บริษัทจำกัด (มหาชน)	0.592	0.000**
	บริษัทจำกัด	บริษัทจำกัด (มหาชน)	0.574	0.000**
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	-1.024	0.000**
		บริษัทจำกัด	-0.773	0.000**
		บริษัทจำกัด (มหาชน)	-0.365	0.005**
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	บริษัทจำกัด	0.251	0.008**
		บริษัทจำกัด (มหาชน)	0.659	0.000**
	บริษัทจำกัด	บริษัทจำกัด (มหาชน)	0.408	0.000**
ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ	ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	-0.547	0.001**
		บริษัทจำกัด	-0.652	0.000**
		บริษัทจำกัด (มหาชน)	0.026	0.853
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	บริษัทจำกัด	-0.105	0.303
		บริษัทจำกัด (มหาชน)	0.573	0.000**
	บริษัทจำกัด	บริษัทจำกัด (มหาชน)	0.678	0.000**

ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของนักบัญชีในกิจการ จำแนกตามประเภทการจดทะเบียนธุรกิจ เป็นรายคู่

ทักษะวิชาชีพ พนักงานบัญชี	(I) การจดทะเบียน	(J) การจดทะเบียน	Mean Difference (I-J)	P
รวมทักษะ 5 ด้าน	ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	-0.578	0.000**
		บริษัทจำกัด	-0.632	0.000**
		บริษัทจำกัด (มหาชน)	-0.126	0.301
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	บริษัทจำกัด	-0.054	0.539
		บริษัทจำกัด (มหาชน)	0.452	0.000**
	บริษัทจำกัด	บริษัทจำกัด (มหาชน)	0.506	0.000**

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักบัญชีในสถานประกอบการที่มีระยะเวลาดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน มีความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.000 < 0.01$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละทักษะ พบว่า นักบัญชีในสถานประกอบการที่มีระยะเวลาดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน มีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.000 < 0.01$) ทุกด้านเช่นกัน รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของนักบัญชีในกิจการ จำแนกตามระยะเวลาการดำเนินธุรกิจ

ทักษะวิชาชีพพนักงานบัญชี	ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ	\bar{X}	SD	F	P
ทักษะทางปัญญา	ไม่เกิน 5 ปี	3.252	0.145	57.781	0.000**
	6-10 ปี	4.163	0.621		
	11-15 ปี	4.556	0.198		
	มากกว่า 15 ปี	3.705	0.446		
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ การงาน	ไม่เกิน 5 ปี	4.000	0.000	12.606	0.000**
	6-10 ปี	4.312	0.478		
	11-15 ปี	4.267	0.445		
	มากกว่า 15 ปี	4.005	0.491		

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของนักบัญชีในกิจการ จำแนกตามระยะเวลาการดำเนินธุรกิจ (ต่อ)

ทักษะวิชาชีพพนักงานบัญชี	ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ	\bar{X}	SD	F	P
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	ไม่เกิน 5 ปี	3.400	0.000	21.878	0.000**
	6-10 ปี	3.704	0.677		
	11-15 ปี	4.622	0.282		
	มากกว่า 15 ปี	3.810	0.546		
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	ไม่เกิน 5 ปี	3.811	0.109	22.966	0.000**
	6-10 ปี	4.147	0.430		
	11-15 ปี	4.431	0.506		
	มากกว่า 15 ปี	3.786	0.517		
ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ	ไม่เกิน 5 ปี	3.585	0.145	6.825	0.000**
	6-10 ปี	3.843	0.527		
	11-15 ปี	3.852	0.328		
	มากกว่า 15 ปี	3.570	0.641		
ภาพรวม	ไม่เกิน 5 ปี	3.610	0.036	20.897	0.000**
	6-10 ปี	4.034	0.499		
	11-15 ปี	4.345	0.189		
	มากกว่า 15 ปี	3.775	0.459		

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ความแตกต่างของทักษะแต่ละด้านระหว่างสถานประกอบการที่ระยะเวลาการดำเนินธุรกิจแตกต่างกันเป็นรายคู่ พบว่า ทักษะบัญชีในภาพรวม นักบัญชีในสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจไม่เกิน 5 ปี มีทักษะน้อยกว่านักบัญชีในสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจ 6-10 ปี และ 11-15 ปี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นลบ) และน้อยกว่านักบัญชีในสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจมากกว่า 15 ปี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ($P < 0.05$ และ Mean Difference เป็นลบ) ส่วนนักบัญชีในสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจ 6-10 ปี มีทักษะน้อยกว่านักบัญชีในสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจ 11-15 ปี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นลบ) แต่มีทักษะมากกว่านักบัญชีในสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจมากกว่า 15 ปี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นบวก) และนักบัญชีในสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจ 11-15 ปี มีทักษะมากกว่านัก

สถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจ 6-10 ปี มีทักษะน้อยกว่านักบัญชีในสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจ 11-15 ปี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ($P < 0.05$ และ Mean Difference เป็นลบ) แต่มีทักษะมากกว่านักบัญชีในสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจมากกว่า 15 ปี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นบวก) และนักบัญชีในสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจ 11-15 ปี มีทักษะมากกว่านักบัญชีในสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจมากกว่า 15 ปี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นบวก)

ด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ นักบัญชีในสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจไม่เกิน 5 ปี มีทักษะน้อยกว่านักบัญชีในสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจ 6-10 ปี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นลบ) ส่วนนักบัญชีในสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจ 6-10 ปี มีทักษะมากกว่านักบัญชีในสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจมากกว่า 15 ปี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นบวก) และนักบัญชีในสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจ 11-15 ปี มีทักษะมากกว่านักบัญชีในสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจมากกว่า 15 ปี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ($P < 0.05$ และ Mean Difference เป็นบวก) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของนักบัญชีในกิจการ จำแนกตามระยะเวลาการดำเนินธุรกิจ เป็นรายคู่

ทักษะวิชาชีพ พนักงานบัญชี	(I) ระยะเวลา	(J) ระยะเวลา	Mean Difference (I-J)	P
ทักษะทางปัญญา	ไม่เกิน 5 ปี	6-10 ปี	-0.911	0.000**
		11-15 ปี	-1.304	0.000**
		มากกว่า 15 ปี	-0.453	0.000**
	6-10 ปี	11-15 ปี	-0.393	0.001**
		มากกว่า 15 ปี	0.458	0.000**
	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี	0.851	0.000**
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติ และหน้าที่การงาน	ไม่เกิน 5 ปี	6-10 ปี	-0.312	0.000**
		11-15 ปี	-0.267	0.035*
		มากกว่า 15 ปี	-0.005	0.949
	6-10 ปี	11-15 ปี	0.046	0.689
		มากกว่า 15 ปี	0.308	0.000**
	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี	0.262	0.020*

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของ
นักบัญชีในกิจการ จำแนกตามระยะเวลาการดำเนินธุรกิจ เป็นรายคู่ (ต่อ)

ทักษะวิชาชีพ พนักงานบัญชี	(I) ระยะเวลา	(J) ระยะเวลา	Mean Difference (I-J)	P
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะ บุคคล	ไม่เกิน 5 ปี	6-10 ปี	-0.304	0.002**
		11-15 ปี	-1.222	0.000**
		มากกว่า 15 ปี	-0.410	0.000**
	6-10 ปี	11-15 ปี	-0.918	0.000**
		มากกว่า 15 ปี	-0.106	0.111
	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี	0.813	0.000**
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและการ สื่อสาร	ไม่เกิน 5 ปี	6-10 ปี	-0.336	0.000**
		11-15 ปี	-0.619	0.000**
		มากกว่า 15 ปี	0.025	0.743
	6-10 ปี	11-15 ปี	-0.284	0.014*
		มากกว่า 15 ปี	0.361	0.000**
	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี	0.644	0.000**
ทักษะการบริหารองค์กรและ การจัดการทางธุรกิจ	ไม่เกิน 5 ปี	6-10 ปี	-0.258	0.007**
		11-15 ปี	-0.267	0.082
		มากกว่า 15 ปี	0.015	0.872
	6-10 ปี	11-15 ปี	-0.009	0.949
		มากกว่า 15 ปี	0.273	0.000**
	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี	0.282	0.039*
รวมทักษะ 5 ด้าน	ไม่เกิน 5 ปี	6-10 ปี	-0.424	0.000**
		11-15 ปี	-0.736	0.000**
		มากกว่า 15 ปี	-0.166	0.024*
	6-10 ปี	11-15 ปี	-0.312	0.005**
		มากกว่า 15 ปี	0.259	0.000**
	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี	0.570	0.000**

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักบัญชีในสถานประกอบการที่มีทุนจดทะเบียนแตกต่างกัน
มีความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่าง ประเทศสำหรับผู้ประกอบ

วิชาชีพในสถานประกอบการ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.000 < 0.01$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละทักษะ พบว่า นักบัญชีในสถานประกอบการที่มีทุนจดทะเบียนแตกต่างกัน มีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.000 < 0.01$) ทุกด้านเช่นกัน รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของพนักงานบัญชีในกิจการ จำแนกตามทุนจดทะเบียน

ทักษะวิชาชีพพนักงานบัญชี	ทุนจดทะเบียน	\bar{X}	SD	F	P
ทักษะทางปัญญา	ไม่เกิน 500,000 บาท	4.733	0.688	90.129	0.000**
	500,001-1,000,000 บาท	3.667	0.000		
	1,000,001-1,500,000 บาท	4.583	0.149		
	มากกว่า 1,500,000 บาท	3.671	0.438		
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน	ไม่เกิน 500,000 บาท	4.840	0.413	97.824	0.000**
	500,001-1,000,000 บาท	3.600	0.000		
	1,000,001-1,500,000 บาท	4.250	0.447		
	มากกว่า 1,500,000 บาท	4.078	0.361		
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	ไม่เกิน 500,000 บาท	4.440	0.413	62.059	0.000**
	500,001-1,000,000 บาท	3.800	0.000		
	1,000,001-1,500,000 บาท	4.700	0.179		
	มากกว่า 1,500,000 บาท	3.570	0.549		
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	ไม่เกิน 500,000 บาท	4.617	0.344	85.755	0.000**
	500,001-1,000,000 บาท	3.500	0.000		
	1,000,001-1,500,000 บาท	4.547	0.400		
	มากกว่า 1,500,000 บาท	3.865	0.411		
ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ	ไม่เกิน 500,000 บาท	4.156	0.458	16.422	0.000**
	500,001-1,000,000 บาท	3.667	0.000		
	1,000,001-1,500,000 บาท	3.938	0.134		
	มากกว่า 1,500,000 บาท	3.580	0.596		
ภาพรวม	ไม่เกิน 500,000 บาท	4.557	0.463	78.768	0.000**
	500,001-1,000,000 บาท	3.647	0.000		
	1,000,001-1,500,000 บาท	4.404	0.078		
	มากกว่า 1,500,000 บาท	3.753	0.386		

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

1,500,000 บาท ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นลบ) แต่มีทักษะมากกว่านักบัญชีในสถานประกอบการที่ทุนจดทะเบียน มากกว่า 1,500,000 บาท ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นบวก) และนักบัญชีในสถานประกอบการที่ทุนจดทะเบียน 1,000,001 - 1,500,000 บาท มีทักษะมากกว่านักบัญชีในสถานประกอบการที่ทุนจดทะเบียน มากกว่า 1,500,000 บาท ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นบวก)

ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร นักบัญชีในสถานประกอบการที่ทุนจดทะเบียนไม่เกิน 500,000 บาท มีทักษะมากกว่านักบัญชีในสถานประกอบการที่ทุนจดทะเบียน 500,001-1,000,000 บาท และมากกว่า 1,500,000 บาท ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นบวก) ส่วนนักบัญชีในสถานประกอบการที่ทุนจดทะเบียน 500,001-1,000,000 บาท มีทักษะน้อยกว่านักบัญชีในสถานประกอบการที่ทุนจดทะเบียน 1,000,001 - 1,500,000 บาท และมากกว่า 1,500,000 บาท ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นลบ) และนักบัญชีในสถานประกอบการที่ทุนจดทะเบียน 1,000,001 - 1,500,000 บาท มีทักษะมากกว่านักบัญชีในสถานประกอบการที่ทุนจดทะเบียน มากกว่า 1,500,000 บาท ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นบวก) ด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ นักบัญชีในสถานประกอบการที่ทุนจดทะเบียนไม่เกิน 500,000 บาท มีทักษะมากกว่านักบัญชีในสถานประกอบการที่ทุนจดทะเบียน 500,001-1,000,000 บาท และนักบัญชีในสถานประกอบการที่ทุนจดทะเบียน 1,000,001 - 1,500,000 บาท มีทักษะมากกว่านักบัญชีในสถานประกอบการที่ทุนจดทะเบียน มากกว่า 1,500,000 บาท ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นบวก) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของ
 พนักงานบัญชีในกิจการ จำแนกตามทุนจดทะเบียน เป็นรายคู่

ทักษะวิชาชีพพนักงานบัญชี	(I) ทุนจดทะเบียน	(J) ทุนจดทะเบียน	Mean Difference (I-J)	P
ทักษะทางปัญญา	ไม่เกิน 500,000 บาท	500,001- 1,000,000 บาท	1.067	0.000**
		1,000,001- 1,500,000 บาท	0.150	0.246
		มากกว่า 1,500,000 บาท	1.063	0.000**
	500,001- 1,000,000 บาท	1,000,001- 1,500,000 บาท	-0.917	0.000**
		มากกว่า 1,500,000 บาท	-0.004	0.955
	1,000,001- 1,500,000 บาท	มากกว่า 1,500,000 บาท	0.913	0.000**
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและ หน้าที่การงาน	ไม่เกิน 500,000 บาท	500,001- 1,000,000 บาท	1.240	0.000**
		1,000,001- 1,500,000 บาท	0.590	0.000**
		มากกว่า 1,500,000 บาท	0.762	0.000**
	500,001- 1,000,000 บาท	1,000,001- 1,500,000 บาท	-0.650	0.000**
		มากกว่า 1,500,000 บาท	-0.478	0.000**
	1,000,001- 1,500,000 บาท	มากกว่า 1,500,000 บาท	0.172	0.058

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของ
 พนักงานบัญชีในกิจการ จำแนกตามทุนจดทะเบียน เป็นรายคู่ (ต่อ)

ทักษะวิชาชีพพนักงานบัญชี	(I) ทุนจดทะเบียน	(J) ทุนจดทะเบียน	Mean Difference (I-J)	P
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	ไม่เกิน 500,000 บาท	500,001- 1,000,000 บาท	0.640	0.000**
		1,000,001- 1,500,000 บาท	-0.260	0.067
		มากกว่า 1,500,000 บาท	0.870	0.000**
	500,001- 1,000,000 บาท	1,000,001- 1,500,000 บาท	-0.900	0.000**
		มากกว่า 1,500,000 บาท	0.230	0.004**
	1,000,001- 1,500,000 บาท	มากกว่า 1,500,000 บาท	1.130	0.000**
	ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร	ไม่เกิน 500,000 บาท	500,001- 1,000,000 บาท	1.117
1,000,001- 1,500,000 บาท			0.070	0.524
มากกว่า 1,500,000 บาท			0.751	0.000**
500,001- 1,000,000 บาท		1,000,001- 1,500,000 บาท	-1.047	0.000**
		มากกว่า 1,500,000 บาท	-0.365	0.000**
1,000,001- 1,500,000 บาท		มากกว่า 1,500,000 บาท	0.682	0.000**

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของ
นักงานบัญชีในกิจการ จำแนกตามทุนจดทะเบียน เป็นรายคู่ (ต่อ)

ทักษะวิชาชีพพนักงานบัญชี	(I) ทุนจดทะเบียน	(J) ทุนจดทะเบียน	Mean Difference (I-J)	P	
ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ	ไม่เกิน 500,000 บาท	500,001- 1,000,000 บาท	0.489	0.000**	
		1,000,001- 1,500,000 บาท	0.218	0.157	
		มากกว่า 1,500,000 บาท	0.576	0.000**	
	500,001- 1,000,000 บาท	1,000,001- 1,500,000 บาท	-0.271	0.080	
		มากกว่า 1,500,000 บาท	0.087	0.314	
	1,000,001- 1,500,000 บาท	มากกว่า 1,500,000 บาท	0.358	0.009**	
	รวมทักษะ 5 ด้าน	ไม่เกิน 500,000 บาท	500,001- 1,000,000 บาท	0.910	0.000**
			1,000,001- 1,500,000 บาท	0.154	0.148
			มากกว่า 1,500,000 บาท	0.804	0.000**
500,001- 1,000,000 บาท		1,000,001- 1,500,000 บาท	-0.757	0.000**	
		มากกว่า 1,500,000 บาท	-0.106	0.076	
1,000,001- 1,500,000 บาท		มากกว่า 1,500,000 บาท	0.651	0.000**	

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักบัญชีในสถานประกอบการที่ประเภทธุรกิจแตกต่างกัน มีความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (P =

0.000 < 0.01) และเมื่อพิจารณาในแต่ละทักษะ พบว่า นักบัญชีในสถานประกอบการที่ประเภทธุรกิจแตกต่างกัน มีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.000 < 0.01$) ทุกด้านเช่นกัน รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.14

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยแล้วทำการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ต่อไป

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของพนักงานบัญชีในกิจการ จำแนกตามประเภทธุรกิจ

ทักษะวิชาชีพพนักงานบัญชี	ประเภทธุรกิจ	\bar{X}	SD	F	P
ทักษะทางปัญญา	การบริการ	3.548	0.314	88.658	0.000**
	การผลิต	4.454	0.651		
	การจัดจำหน่าย	3.514	0.344		
	การผลิต/จัดจำหน่าย	3.789	0.355		
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน	การบริการ	3.779	0.285	91.379	0.000**
	การผลิต	4.573	0.443		
	การจัดจำหน่าย	4.150	0.341		
	การผลิต/จัดจำหน่าย	4.106	0.343		
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	การบริการ	3.446	0.281	92.791	0.000**
	การผลิต	4.400	0.415		
	การจัดจำหน่าย	3.563	0.305		
	การผลิต/จัดจำหน่าย	3.605	0.705		
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	การบริการ	3.579	0.258	273.670	0.000**
	การผลิต	4.595	0.339		
	การจัดจำหน่าย	3.839	0.260		
	การผลิต/จัดจำหน่าย	3.804	0.186		
ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ	การบริการ	3.127	0.419	193.589	0.000**
	การผลิต	4.162	0.382		
	การจัดจำหน่าย	3.646	0.232		
	การผลิต/จัดจำหน่าย	3.996	0.181		
ภาพรวม	การบริการ	3.496	0.203	206.472	0.000**
	การผลิต	4.437	0.402		
	การจัดจำหน่าย	3.742	0.204		
	การผลิต/จัดจำหน่าย	3.860	0.256		

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร นักบัญชีในสถานประกอบการ ประเภทบริการ มีทักษะน้อยกว่านักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการผลิต ประเภทการจัดจำหน่าย และประเภทการผลิต/จัดจำหน่าย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นลบ) และนักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการผลิต มีทักษะมากกว่านักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการจัดจำหน่าย และประเภทการผลิต/จัดจำหน่าย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นบวก)

ด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ นักบัญชีในสถานประกอบการ ประเภทบริการ มีทักษะน้อยกว่านักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการผลิต ประเภทการจัดจำหน่าย และประเภทการผลิต/จัดจำหน่าย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นลบ) ส่วนนักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการผลิต มีทักษะมากกว่านักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการจัดจำหน่าย และประเภทการผลิต/จัดจำหน่าย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นบวก) และนักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการจัดจำหน่าย มีทักษะน้อยกว่านักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการผลิต/จัดจำหน่าย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ($P < 0.01$ และ Mean Difference เป็นลบ) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของพนักงานบัญชีในกิจการ จำแนกตามประเภทธุรกิจ เป็นรายคู่

ทักษะวิชาชีพพนักงานบัญชี	(I) ประเภทธุรกิจ	(J) ประเภทธุรกิจ	Mean	P
ทักษะทางปัญญา	การบริการ	การผลิต	-0.906	0.000**
		การจัดจำหน่าย	0.034	0.655
		การผลิต/จัดจำหน่าย	-0.241	0.000**
	การผลิต	การจัดจำหน่าย	0.940	0.000**
		การผลิต/จัดจำหน่าย	0.665	0.000**
		การจัดจำหน่าย	การผลิต/จัดจำหน่าย	-0.275
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน	การบริการ	การผลิต	-0.794	0.000**
		การจัดจำหน่าย	-0.371	0.000**
		การผลิต/จัดจำหน่าย	-0.327	0.000**
	การผลิต	การจัดจำหน่าย	0.423	0.000**
		การผลิต/จัดจำหน่าย	0.467	0.000**
		การจัดจำหน่าย	การผลิต/จัดจำหน่าย	0.044

ตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของพนักงานบัญชีในกิจการ จำแนกตามประเภทธุรกิจ เป็นรายคู่ (ต่อ)

ทักษะวิชาชีพพนักงานบัญชี	(I) ประเภทธุรกิจ	(J) ประเภทธุรกิจ	Mean	P
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	การบริการ	การผลิต	-0.954	0.000**
		การจัดจำหน่าย	-0.116	0.126
		การผลิต/จัดจำหน่าย	-0.159	0.014*
	การผลิต	การจัดจำหน่าย	0.838	0.000**
		การผลิต/จัดจำหน่าย	0.795	0.000**
	การจัดจำหน่าย	การผลิต/จัดจำหน่าย	-0.043	0.604
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	การบริการ	การผลิต	-1.016	0.000**
		การจัดจำหน่าย	-0.259	0.000**
		การผลิต/จัดจำหน่าย	-0.224	0.000**
	การผลิต	การจัดจำหน่าย	0.757	0.000**
		การผลิต/จัดจำหน่าย	0.792	0.000**
	การจัดจำหน่าย	การผลิต/จัดจำหน่าย	0.035	0.483
ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ	การบริการ	การผลิต	-1.035	0.000**
		การจัดจำหน่าย	-0.519	0.000**
		การผลิต/จัดจำหน่าย	-0.869	0.000**
	การผลิต	การจัดจำหน่าย	0.516	0.000**
		การผลิต/จัดจำหน่าย	0.166	0.002**
	การจัดจำหน่าย	การผลิต/จัดจำหน่าย	-0.350	0.000**
รวมทักษะ 5 ด้าน	การบริการ	การผลิต	-0.941	0.000**
		การจัดจำหน่าย	-0.246	0.000**
		การผลิต/จัดจำหน่าย	-0.364	0.000**
	การผลิต	การจัดจำหน่าย	0.695	0.000**
		การผลิต/จัดจำหน่าย	0.577	0.000**
	การจัดจำหน่าย	การผลิต/จัดจำหน่าย	-0.118	0.023*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” เป็นงานวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรีตามความคิดเห็นของสถานประกอบการ และเพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสภาพทั่วไปของสถานประกอบการสามารถสรุป อภิปรายผล และเสนอแนะการวิจัยดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สรุปข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษา สรุปว่า จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 350 คน ส่วนใหญ่จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด ร้อยละ 64.30 ระยะเวลาการดำเนินงาน 6 – 10 ปี ร้อยละ 34.60 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งผู้จัดการ ร้อยละ 67.40 ทุนจดทะเบียน มากกว่า 1,500,000 บาท ร้อยละ 70.00 และส่วนใหญ่เป็นธุรกิจเกี่ยวกับการบริการ ร้อยละ 36.00

5.1.2 สรุประดับความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

จากการศึกษา สรุปว่า นักบัญชีในสถานประกอบการเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm S.D.$ เท่ากับ 3.87 ± 0.47) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทักษะที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความสามารถสูงสุดคือ ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติ และหน้าที่การงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm S.D.$ เท่ากับ 4.12 ± 0.47)

ด้านทักษะทางปัญญา นักบัญชีในสถานประกอบการเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ ด้านทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm S.D.$ เท่ากับ 3.85 ± 0.59) โดยทักษะย่อยที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความสามารถสูงสุดคือ ทักษะมีความสามารถตัดสินใจได้ว่าควรใช้

แหล่งข้อมูลใดเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานเช่นจากคนสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm S.D.$ เท่ากับ 3.95 ± 0.75)

ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน นักบัญชีในสถานประกอบการเขตอำเภอ บางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm S.D.$ เท่ากับ 4.12 ± 0.47) โดยทักษะย่อยที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความสามารถสูงสุดคือ ทักษะมีความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm S.D.$ เท่ากับ 4.25 ± 0.55)

ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล นักบัญชีในสถานประกอบการเขตอำเภอ บางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm S.D.$ เท่ากับ 3.76 ± 0.60) โดยทักษะย่อยที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความสามารถสูงสุดคือ ทักษะมีความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm S.D.$ เท่ากับ 4.01 ± 0.75)

ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร นักบัญชีในสถานประกอบการเขตอำเภอ บางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm SD$ เท่ากับ 3.95 ± 0.49) โดยทักษะย่อยที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความสามารถสูงสุดคือ มีความสามารถทำงานเป็นทีมเช่นการให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุนให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือแสดงบทบาทผู้นำผู้ตามได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm S.D.$ เท่ากับ 4.17 ± 0.45)

ด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ นักบัญชีในสถานประกอบการเขตอำเภอ บางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ ด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm S.D.$ เท่ากับ 3.68 ± 0.56) โดยทักษะย่อยที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความสามารถสูงสุดคือ มีความสามารถที่จะจัดแบ่งหน้าที่มีความสามารถจูงใจและพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} \pm S.D.$ เท่ากับ 3.80 ± 0.50)

ทักษะมากกว่านักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการจัดจำหน่าย และประเภทการผลิต/จัดจำหน่าย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 **ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล** นักบัญชีในสถานประกอบการประเภทบริการ มีทักษะน้อยกว่านักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการผลิต ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 และน้อยกว่านักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการผลิต/จัดจำหน่าย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และนักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการผลิต มีทักษะมากกว่านักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการจัดจำหน่าย และประเภทการผลิต/จัดจำหน่าย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 **ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร** นักบัญชีในสถานประกอบการประเภทบริการ มีทักษะน้อยกว่านักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการผลิต ประเภทการจัดจำหน่าย และประเภทการผลิต/จัดจำหน่าย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 และนักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการผลิต มีทักษะมากกว่านักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการจัดจำหน่าย และประเภทการผลิต/จัดจำหน่าย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 **ด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ** นักบัญชีในสถานประกอบการประเภทบริการ มีทักษะน้อยกว่านักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการผลิต ประเภทการจัดจำหน่าย และประเภทการผลิต/จัดจำหน่าย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ส่วนนักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการผลิต มีทักษะมากกว่านักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการจัดจำหน่าย และประเภทการผลิต/จัดจำหน่าย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 และนักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการจัดจำหน่าย มีทักษะน้อยกว่านักบัญชีในสถานประกอบการประเภทการผลิต/จัดจำหน่าย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาที่มีประเด็นที่น่าสนใจที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการศึกษาสรุปว่า นักบัญชีในสถานประกอบการเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ที่ประเภทการจดทะเบียนธุรกิจ ระยะเวลาการดำเนินธุรกิจ ทุนจดทะเบียน และประเภทธุรกิจ แตกต่างกันไป มีระดับความรู้และความสามารถตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีตามความเห็นของสถานประกอบการแตกต่างกัน เป็นจริงตามสมมุติฐานการศึกษา และผลการศึกษาสอดคล้องกับ ไฉไล พงศ์อุดมกุล (2551) ที่ศึกษาเรื่องการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการที่มีจำนวนทุนจดทะเบียนแตกต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน

2. จากผลการศึกษาสรุปว่า นักบัญชีในสถานประกอบการเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และในรายด้านทั้ง ด้านทักษะทาง

ปัญญา ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ ก็อยู่ในระดับมากทุกด้านเมื่อเปรียบเทียบกับงานที่ศึกษาเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชี พบว่าสอดคล้องกับ สรศักดิ์ ธนันไชย (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือจังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าพนักงาน บัญชีในกิจการมีทักษะทางวิชาชีพโดยรวมในระดับมาก โดยมีความเห็นต่อทักษะทางคุณลักษณะ เฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิง ปฏิบัติและหน้าที่การงาน อยู่ในระดับมาก

3. จากผลการศึกษาสรุปว่า นักบัญชีในสถานประกอบการเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรีมีความรู้และความสามารถทางวิชาชีพตามมาตรฐานระหว่างประเทศในระดับมากได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้อง กับกรรณิการ์ ลำลือ (2553) ได้ศึกษาเรื่องคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการใน จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า คุณสมบัติของนักบัญชีในทักษะทางวิชาชีพที่ผู้ประกอบการพึง ประสงค์ในระดับมาก ด้านทักษะทางปัญญา ได้แก่ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวข้องกับการทำบัญชีในด้าน การคำนวณต้นทุน ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ได้แก่ มีความสามารถวัด/คำนวณมูลค่า สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่ายได้อย่างถูกต้อง ทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ได้แก่ มีทักษะหรือ ความชำนาญในการจัดการตนเอง เช่น การควบคุมอารมณ์ให้คงที่เมื่อประสบปัญหาที่งาน เพื่อน ร่วมงาน หรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ได้แก่ สามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่น ในกระบวนการปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง และทักษะทางการบริหาร องค์กรและการจัดการธุรกิจ ได้แก่ มีความสามารถจัดแบ่งหน้าที่งานและมีภาวะเป็นผู้นำ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

นักบัญชีคือบุคคลที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานค่อนข้างน้อยมากอาจเป็นเพราะ โดยตำแหน่งและหน้าที่การงานที่ต้องรับผิดชอบกับงานทางด้านเอกสาร และตัวเลข เพื่อให้ปิดงบลงตัว แต่ในวันนี้เมื่อรูปแบบของการทำบัญชีได้เปลี่ยนจากเดิมจะมุ่งไปสู่บัญชีด้านการเงินซึ่งเป็นการได้ข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเท่านั้นแต่ในปัจจุบันรูปแบบของการจัดทำบัญชีจะต้องมุ่งไปสู่การบัญชีเพื่อการจัดการมากยิ่งขึ้นโดยจะเน้นข้อมูลที่น่าไปใช้ในเชิงปฏิบัติการก็เลยส่งผลให้นักบัญชีมีพัฒนาการไปไกลจากจุดเดิมเป็นอย่างมาก ดังนั้นนักบัญชีจึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่างเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพทุกด้านโดยสรุปดังนี้

1. ด้านภาพพจน์และการเป็นที่ยอมรับ ในองค์กรจะให้การยอมรับนักบัญชีมากขึ้น ถ้าสามารถช่วยพัฒนาระบบไอทีขององค์กร และสามารถให้ข้อมูลและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางธุรกิจ การสื่อสารกับแผนกอื่นและเป็นที่ปรึกษาของบริษัทในการวางแผนและการกำหนดนโยบาย

2. การพัฒนาด้านบทบาทการทำงานนักบัญชีต้องเปลี่ยนบทบาทจากการทำงานอยู่แต่ในแผนกบัญชี ไปสู่การพัฒนาเป็นผู้บริหารที่ช่วยทางด้านการจัดการได้มากขึ้น ความรู้สึก ต่อบทบาทของตนเอง นักบัญชีพอใจที่จะได้รับผิดชอบทั้งด้านบัญชีและการเงิน ควรเสริมความรู้ทางด้านที่จะทำให้ก้าวหน้าขึ้น อันได้แก่ การสื่อสารกับคนรอบข้าง การทำงานเป็นทีม ความสามารถในการวิเคราะห์ ความแม่นยำในหลักการบัญชี การคิดแบบนักธุรกิจ

3. นักบัญชีในปัจจุบันควรมีบทบาทในงานด้านต่างๆ ดังนี้ เช่น การให้คำปรึกษาภายในองค์กร การวางแผนกลยุทธ์ ในระยะยาว การวิเคราะห์การเงินและเศรษฐกิจ การจัดการเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การบัญชีเพื่อการจัดการ ฯลฯ นักบัญชี จะต้องมีความรู้ด้านวางแผนและวิเคราะห์มากกว่าการทำรายงาน ถึงแม้ว่าคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์จะมีบทบาทมากขึ้น แต่ในการตัดสินใจทางธุรกิจยังคงเป็นหน้าที่ของบุคคลโดยเฉพาะนักบัญชีซึ่งมีข้อมูลทางการเงินซึ่งสามารถนำมากำหนดยุทธศาสตร์และเป้าหมายของธุรกิจอันจะทำให้ธุรกิจมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไปในอนาคต



4. ผลของงานวิจัยในด้านความรู้และความสามารถของนักบัญชีอยู่ในระดับมาก แต่สิ่งสำคัญคือการเพิ่มพูนความรู้ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะยุคของเทคโนโลยี 4.0 ซึ่งเข้ามามีบทบาทในงานด้านบัญชีมากขึ้น จึงควรมีการฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มุ่งศึกษาเฉพาะในเขตอำเภอบางกรวย ในการศึกษาครั้งต่อไปผู้ศึกษาเห็นว่าควรทำการศึกษาในเขตพื้นที่อื่นๆ เพื่อนำผลการศึกษาไปเปรียบเทียบกับมีความสอดคล้องหรือแตกต่างกันกับผลการศึกษานี้

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ ลำลือ. (2553). **คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการใน จังหวัดเชียงใหม่.** การค้นคว้าด้วยตนเองปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กนกทิพย์ พัฒนาพัพพันธ์. (2543). **สถิติอ้างอิงเพื่อการวิจัยทางการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี. (2550). **มาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่อง ความรู้และความสามารถ ทางวิชาชีพ.**[เอกสารประกอบการสัมมนา]. กรุงเทพฯ: สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- _____. (2550 ข). **แม่บทการศึกษาระหว่างประเทศ.** [เอกสารประกอบการสัมมนา]. กรุงเทพฯ: สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ไฉไล พงษ์อุดมกุล. (2551). **การจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการในเขตจังหวัด ร้อยเอ็ด.** การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต การบัญชี. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชนิดา สุวรรณจุกะ และ ศรีสุดา อาชวานันทกุล. (2554). **“วิชาชีพการบัญชี”.** เอกสารการสอนชุด วิชาประสบการณ์วิชาชีพ การบัญชี เล่ม 1 หน่วยที่ 1. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ต่อลาภ สุขพันธ์. (2546). **คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในจังหวัด ลำปาง.** การค้นคว้าแบบอิสระบัณฑิต มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: วี.อินเตอร์ พรินท์.
- นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ. (2548). **ลักษณะสำคัญของวิชาชีพบัญชี.** วารสารวิชาชีพบัญชี 1, 2 (ตุลาคม) : สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2550. “รายงานประจำปี 2549 – 2550”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.fap.or.th/about/index.php?id=9> (27 ตุลาคม 2550).
- ปาลวี เขาว์พานิช และอนุชา พุฒิกุลสาคร .(2554). **คุณลักษณะผู้ทาบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการธุรกิจใจในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์.** มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์.
- รัตนา วงศ์ศรีศรีเดือน. (2555). **บทบาทนักบัญชีกับธุรกิจเอสเอ็มอี.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

- สันสกฤต วิจิตรเลขการ. (2549). *International Standards (IES) กับวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย*, จุลสารสมาคมบัญชีไทย ปีที่ 3 ฉบับที่1, บริษัทธรรมนิติเพรส จำกัด.
- สรศักดิ์ ธนนไชย. (2551). *การวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน*. การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุวรรณ เหลาเจริญเดช. (2546). *ผลกระทบประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2552). *การบัญชีขั้นต้น*. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.
- _____. (2555). *การบัญชีต้นทุน*. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.
- สภาวิชาชีพบัญชี, (2550). *ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี* กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลีฟวิ่ง.
- ศรัณย์ ชูเกียรติ และ ประจิต หาวัตร. (2548). *การวิเคราะห์การปฏิบัติงานและการสำรวจทักษะที่จำเป็นของนักบัญชีบริหารในบริษัทขนาดใหญ่*. วารสารวิชาชีพบัญชี 1,2 (ตุลาคม): จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนรรักษ์ ทองสุโขวงศ์ และ พรสวรรค์ ทองสุโขวงศ์. (2547). *คุณสมบัติ ความรู้ และความชำนาญของผู้ทำบัญชีที่ธุรกิจในเขตจังหวัดขอนแก่นพึงประสงค์*. กรุงเทพฯ



แบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง “**ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี**” ของงานวิจัยคณะบัญชีสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ซึ่งข้อมูลจากแบบสอบถามนี้จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม และใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาเท่านั้น และผู้ศึกษาจะเก็บข้อมูลของท่านไว้เป็นความลับขอขอบพระคุณท่านผู้ตอบแบบสอบถามที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงไปใน () หรือเติมข้อความในช่องว่าง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ประเภทการจดทะเบียน

- () 1. ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล () 2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด
() 3. บริษัทจำกัด () 4. บริษัทจำกัด (มหาชน)

2. ระยะเวลาการดำเนินงาน

- () 1. น้อยกว่า 5 ปี () 2. 6-10 ปี
() 3. 11 - 15 ปี () 4. มากกว่า 16 ปี ขึ้นไป

3. ตำแหน่งงาน

- () 1. ผู้อำนวยการฝ่าย () 2. ผู้จัดการ
() 3. รองผู้จัดการ () 4. หัวหน้างาน

4. ทุนจดทะเบียน

- () 1. น้อยกว่า 500,000 บาท () 2. 500,001-1,000,000 บาท
() 3. 1,000,001-1,500,000 บาท () 4. มากกว่า 1,500,000 บาท

5. ประเภทของธุรกิจ

- () 1. การบริการ () 2. การผลิต
() 3. การจัดจำหน่าย () 4. การผลิตและจัดจำหน่าย

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย \surd ลงไปใน เพื่อประเมินระดับความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการที่ตรงกับระดับความเห็นของท่าน โดยเลือกเพียงระดับเดียวเท่านั้น

ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
พนักงานบัญชีในกิจการท่าน ด้านที่ 1 ทักษะทางปัญญา 1. มีความสามารถตัดสินใจได้ว่า ควรใช้แหล่งข้อมูลใดเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน เช่น จากคน สิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์					
2. มีความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและเคราะห์ เช่น เมื่อมีปัญหาหรือข้อสงสัยเกิดขึ้น มีการซักถามและทำการคิดเชิงเหตุผลเพื่อหาทางแก้ไขปัญหานั้น					
3. มีความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน					
ด้านที่ 2 ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน 4. มีความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ)					
5. มีความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การใช้ Word Excel PowerPoint หรือการสืบค้นข้อมูลผ่านระบบ Internet มาช่วยในการปฏิบัติงาน					
6. มีความสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงของการปฏิบัติงานบัญชีเช่น ความผิดพลาดของการบันทึกบัญชี หรือปัญหาจากระบบการควบคุมภายใน และจัดการลดความเสี่ยงเหล่านั้นได้					
7. มีความสามารถวัด/คำนวณมูลค่าของทรัพยากรทางเศรษฐกิจ และแสดงรายการ เช่น สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่ายได้อย่างถูกต้อง					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. มีความสามารถจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินในรูปแบบที่ง่ายต่อความเข้าใจ					
ด้านที่ 3 ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล					
9. มีความคิดริเริ่ม มีความสามารถโน้มน้าวผู้อื่นให้ปฏิบัติตามและมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
10. มีความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัด และจัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา					
11. มีความสามารถที่จะเข้าร่วม และปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง					
12. มีความสามารถพิจารณาปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติ ให้เข้ากับการตัดสินใจ					
13. มีความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี					
ด้านที่ 4 ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร					
14. มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการแก้ไข ปัญหาความขัดแย้ง					
15. มีความสามารถทำงานเป็นทีม เช่น การให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุน ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือแสดงบทบาทผู้นำ ผู้ตามได้อย่างเหมาะสม					
16. มีความสามารถทำงานร่วมกัน กับบุคคลที่ต่างวัฒนธรรม หรือความคิดเห็นต่างกันได้					
17. มีความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุมมองของตนอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการเขียนและพูดทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ					
ด้านที่ 5 ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ					
18. มีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์การบริหารโครงการ การบริหารงานบุคคลและทรัพยากร					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
19. มีความสามารถที่จะจัดแบ่งหน้าที่ มีความสามารถจูงใจและพัฒนาบุคลากร					
20. มีภาวะความเป็นผู้นำ เช่น มีความสามารถจูงใจให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้					

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านแนวทางการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ

คำชี้แจง กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่าน โดยเติมข้อความในช่องว่างท้ายคำถามแต่ละข้อ

1. ท่านเห็นว่านักบัญชีควรมีทักษะทางวิชาชีพด้านใดบ้าง (ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ทักษะทางองค์กรและการจัดการธุรกิจ) เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหาหรืออุปสรรคที่สำคัญในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่สำคัญคืออะไร และมีแนวทางแก้ไขหรือไม่ ถ้ามีกรุณายกตัวอย่างประกอบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายทวิชชัย อรัญจักษ์
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) มหาวิทยาลัยรามคำแหง บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การบัญชี) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายพัฒนานิสิตและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
ประวัติการทำงาน	2544 - 2553 อาจารย์ประจำสาขาบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม 2554 – ปัจจุบัน อาจารย์ประจำคณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ชื่อ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชุมพล รอดแจ่ม
ประวัติการศึกษา	บธ.บ. (การบัญชี) มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ศศ.บ. (ไทยคดีศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช รป.ศ. (การบริหารทรัพยากรมนุษย์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ศ.บ. (เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง รศ.ม. (พัฒนาแรงงานและสวัสดิการ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำคณะบัญชี
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2546 เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิเคราะห์ข้อมูล บริษัท โกลเด็นครีม จำกัด พ.ศ. 2547-2548 นักวิชาการเงินและบัญชี งานคลัง คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล พ.ศ. 2549-ปัจจุบัน อาจารย์ประจำคณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์